

Nepriklausoma

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

Lietuva

This paper was mailed
Wednesday, January 23, 1991

LITHUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 2 (51-ji metai)

1991m. SAUSIO - JANUARY 23d.

DVISA VAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • 50 c.

KREMLIUS VĖL ŽUDO

BLOODSHED IN LITHUANIA
Gorbachev Sends in the Troops

Les Baltes demandent
l'aide des Nations unies

Lithuania capital under siege

THE TORONTO STAR Sunday, January 13, 1991

OFICIALUS KOMUNIKATAS IŠ VILNIAUS.
GAUTAS TELEFAKSU:

The Lithuanian Ministry of Health Monday (1/14/91) released a list of victims who died during Soviet military takeover of the Lithuanian TV and radio facility and broadcasting tower early Sunday (1/13/91) morning.

The list was compiled by dr. JONAS DZEVECKA, who works for the Ministry of Health. The list was released by telefax and again by telefax by the information Bureau of the Lithuanian Supreme Council. The list contains: last name, first name, year of birth, place of residence, cause of death:

1. KANAPINSKAS ALVYDAS, b. 1952, Kėdainiai, injuries from explosion;
2. MACIULEVIČIUS VIDAS, b. 1966, Vilnius, shot to death;
3. KAVALIUKAS ALGIMANTAS, b. 1939, Vilnius, shot to death;
4. MASIULIS TITAS, b. 1962, Kaunas, shot to death;
5. ASANAVIČIUTĖ LORETA, b. 1966, Vilnius, crushed by tank;
6. SIMULIONIS IGNAS, b. 1973, Vilnius, shot to death;
7. VAITKUS VYTAUTAS, b. 1943, Vilnius, shot to death;
8. MAKULKA ALVYDAS, around 60 years old, Rokiškis, heart attack;
9. GERBUTAVIČIUS DARIUS, b. 1973, Vilnius, shot to death;
10. DRUSKIS VIRGINIJUS, b. 1973, Vilnius, shot to death;
11. POVILAITIS APOLINARAS, 1973, Vilnius, shot to death;
12. JANKAUSKAS ROLANDAS, b. 1969, Vilnius, shot to death;
13. JUKNEVIČIUS RIMANTAS b. 1966, Mariampolė, died 1/13/91 at 10 AM from injuries sustained during takeover;
14. SACKICH VIKTOR b. 1969, paratrooper, shot to death.

* Lithuanian authorities, including AUDRIUS BUTKEVIČIUS, head of Lithuanian National Defence Department, said Monday that none of the demonstrators at the facilities which were attacked by Soviet military, had any arms. Thus the paratrooper appears to have died from a bullet fired from Soviet military personnel. There are reports that paratrooper had been shot in the back. He not been able to confirm this report.

Dr. Dzevecka also reported that 164 injured persons were treated in Vilnius hospitals. Of the 43 who remain hospitalized 26 are in serious condition.

Lithuanian independent journalist RIMANTAS KANAPIENIS visited the Vilnius city morgue (Vilniaus miesto teisminės ekspertizės lavoninė), where he viewed some of dead victims. A medical orderly PAULIUKIČIUS said that one said victim had been shot in the face, another in the chest, one sustained a fatal bullet injury in one side of his body, which exited through the other side.

**KANADOS PARLAMENTE 4 PARLAMENTARAI
PASIŪLĖ REZOLIUCIJĄ, KURI BUVO VIENBALSAI
PRIIMTA: 1991 M. SAUSIO MĖN. 15 D.**

BE IT RESOLVED

That this House condemns the brutal and unacceptable Soviet crackdown in Lithuania, and calls upon President Gorbachev and USSR authorities to refrain from using further violence against the people and democratically elected governments of Lithuania, Latvia and Estonia. This House appeals to the USSR to adhere to its obligations under the Helsinki Final Act and the Charter of Paris, and to seek solutions consistent with respect for fundamental human rights and freedoms. Recognizing the continuing Canadian Government policy not to recognize de jure annexation of the Baltic States, this House recalls its Resolution of March 1990 and continues to support the right of the Baltic peoples to determine their own future.

KOROTAYEV/REUTER WIREPHOTO

WORLD

A SOVIET CRACKDOWN

Maclean's

CANADA'S WEEKLY NEWSMAGAZINE

THE OTTAWA CITIZEN
TUESDAY, JANUARY 15, 1991

Crackdown set in Latvia, Estonia

SAUSIO 13-toji - KRAUJO SEKMADIENIS LIETUVOJE

B.N.

kestravę pagal Kremliaus diktatą, apmėtė Vilniuje Lietuvos parlamento rūmus akmenimis. Apie 30 jų buvo pradėję veržtis per išlaužtas duris į vidų, bet juos vandens švirkštais išvarė lauk.

Vytautas Landsbergis kreipėsi į Lietuvos žmones, prašydamas pagalbos. Netrukus pradėjo rinktis minia su vėliavomis ir iš lėto, talkiai atstūmė jedinstvininkus ir jų tarpe besimaišančius kareivius nuo Parlamento pastato.

Į destantininkų atvykimą ir planą gaudyti jaunuolius reagavo Kazimiera Prunskienė, susitikusi pokalbiui su M. Gorbačiovu. Su Reuterio agentūros korespondentais Amerikoje tuo reikalu kalbėjo Lietuvos atstovas, diplomatijos šefas Stasys Lozoraitis.

Pasaulio spauda ir kita media atkreipė dėmesį į įvykius. Kanadoje, vien

Montrealyje, buvo kontaktuoti pokalbiui Montrealio A-kės pirm. Arūnas Staškevičius, "NL" red. Birutė Naglenė, Aloyzas Stankė, A-kės vicep. Vincas Piečaitis. Reagavo Concordia Universiteto studentai, skambinę į "NL" redakciją ir užrašę redaktorės pasisakymą į juostelę, klausė kaip galėtų padėti Lietuvai.

Sausio mėn. 12 d. sąžiningos nelietuvių grupės Lietuvoje - žydai, lenkai, vokiečiai, gruzinai paneigė esą skriaudžiamos ir pačios prašančios Sovietų kariuomenės pagalbos.

M. Gorbačiovas neatsakė į Vytauto Landsbergio telefoninius kreipimus. Jo vardu sutiko kalbėtis Rusijos Respublikos prezidentas Boris Jelcin'as.

Parlamento rūmai yra apversti sunkvežimiais ir

kitokiomis barikadomis nuo tankų. Žmonės saugo ir kitus svarbius pastatus.

Sausio mėn. 13 d., sekmadienį Sovietų parašitiniškai su automatiniais šautuvais, durklais ir tankais puolė Lietuvos Televizijos ir Radijo centrą ir jį užėmė. Buvo nušauta 13 žmonių, sužeista apie 230 (vakarų spaudos pranešimu).

Oficialiai nepatvirtintomis žiniomis, ginant Televizijos ir Radijo stotį, žuvo viduje buvusieji gynėjai. Neaišku, kiek jų ten buvo, nes jų kūnai buvo skubiai kariuomenės pašalinti.

Prieš nelegalų sovietų brutalumą, dėl ko buvo priverstas teisintis M. Gorbačiovas ciniškai melavęs, kad apie tai "nieko nežinojė", nes tuo metu miegojęs ir jam buvę pranešta post factum, reagavo ne tik pasaulio media, bet ir demonstracijomis Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Latvijoje, Maskvoje, Kijeve

/nukelta į 2 psl...../

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS: "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail, Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje – \$ 22.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamo's mintys ne-
būtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali
būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik
iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba
leidykla neatsako.

The New York Times

THE NEW YORK TIMES, THURSDAY, JANUARY 17, 1991

Broken Glasnost

Glasnost was Mikhail Gorbachev's way to criti-
cize the past in order to reform the present. But
glasnost opened newspapers and airwaves to many
voices he could not control, and apparently cannot
abide. Now glasnost is the first casualty of Soviet
repression. Perestroika, or reform, could be next.

It is no accident that unarmed Lithuanians died
defending Vilnius's broadcast center. The objective
of the Soviet tank assault on Sunday was to seize
and silence the independent voice of Lithuania.

Stung by press criticism of repression in Lithu-
ania, President Gorbachev tried yesterday to sus-
pend a newly enacted press law. The Soviet Parlia-
ment went along partway.

Other independent voices in the Soviet Union
are also being stifled. The Government Broadcast
Ministry has intermittently blacked out "Vzglyad"
("View"), a highly popular satirical look at Govern-
ment foibles, ever since the program tried to air an
interview with former Foreign Minister Eduard
Shevardnadze.

Now, instead of openness, Orwellian propagan-
da spews forth. A faceless Committee of National
Salvation emerges from the shadows to denounce
the elected government of Lithuania as servants of
"the interests of rich people, fraudulent people,
corrupt elements." It warns against "fratricide,"
the pretext used to justify the use of force in

Georgia, Azerbaijan and Armenia in recent months.
And the anchorman on Vremya, a Soviet news
program, falsely accuses Lithuanian nationalists of
firing the first shots outside the broadcast center in
Vilnius. The Big Lie is back, with a vengeance.

The head of the K.G.B. accused "outside
forces" of trying to impose "doubtful ideas and
plans to pull the country out of the difficult situa-
tion." Economic reform, in his chilling view, is a
plot by Westerners to strengthen "their own posi-
tion in our country." Will the "plotters" now be
purged and reform be reversed?

The attempt to shut the press down or shut it up
is being resisted. When Interfax, an unofficial news
agency that serves as an alternative source of news
and insight on Soviet politics, was kicked out of its
offices, Boris Yeltsin, the President of the Russian
Republic, and democratic insurgents on the Mos-
cow City Council offered it new facilities.

And a Soviet newscaster introduced a report
from Lithuania over the weekend: "Here is the
official version of the news." When he finished
reading the tendentious account, he added, "Unfor-
tunately that is the only report we can give you."

A leadership that cannot face the truth about
itself cannot reform itself. It cannot even adjust to
what Mr. Gorbachev likes to call "real life." All it
can do is shatter glasnost and, with it, hope.

/vedamasis/

ESSAY | William Safire

Gorbachev's 'Bloody Sunday'

WASHINGTON
Aleksandr Bessmertnykh came
over to me at a reception a
couple of years ago, said he
heard I'd written a book about
Lincoln and our Civil War, and proceeded
to cast Mikhail Gorbachev as the
Soviet Lincoln — dedicated to pre-
serving his Union.

I suggested this difference: Lincoln
believed in human freedom and Mr.
Gorbachev was trying to perpetuate
a system of political slavery.

Mr. Bessmertnykh, who rolled his
eyes at such old thinking, became
Foreign Minister 48 hours after
"Bloody Sunday," when Red Army
tanks killed or injured nearly 400
unarmed Lithuanian patriots.

So ends the end of the cold war; so
begins the Soviet Civil War.

When asked if he had given the
order to kill the Lithuanians, Mr. Gor-
bachev responded in a way typical of
Russian despots: he lied in his steel
teeth. He was fast asleep when it all
happened. You see, the unarmed peo-
ple of Vilnius fired first....

Latvia and Estonia, the other Bal-
tic nations enslaved by Stalin and
Hitler, come next; the "Black Ber-
ets" loyal to the dictator in the
Kremlin can hardly wait to spill more
civilian blood.

Having used glasnost to get rid of
his party rivals, Mr. Gorbachev said
the dissent in the Baltics "smelled of
kerosene" and promptly demanded
that an old-style Pravda stamp out
any reporting of the truth.

With milquetoast militancy, the
press secretary to the President of
the United States peeped: "We don't
share that viewpoint." Old State De-
partment hands cautioned against
canceling summit dates or in any way
encouraging the protesters.

But in Moscow, the historian Yuri
Afanasyev, a leader of the embattled
reform movement, focused on the his-
toric import of "Bloody Sunday": Of
Mr. Gorbachev's action he said, "this
is civil war"; to oppose the dictator's
dispatch of tanks to kill demonstra-
tors was "an effort to avoid it."

With timing calculated to minimize
world coverage, Mr. Gorbachev has
in effect fired on his Fort Sumter. By
reversing the "irreversible" — by
calling on his power base in the
K.G.B. and Red Army to crush the
skulls of the independence-minded —
he has revealed himself to be a world-
class genie-bottler.

The Soviet Civil War has begun.

That means he will, if necessary to
remain in power, crush not only the
independence movements in the cap-
tive nations but the reformers inside
the republics. Half-measures didn't
work; now he will try no measures. If
legislators balk, his Black Berets can
surround the Supreme Soviet and
conduct a Pride's purge.

Boris Yeltsin, elected leader of the
Russians, has urged Russian soldiers
not to obey orders to fire on unarmed
civilians. Will he take the next step —
risk arrest by urging them to fire
on the military commissars giving
the orders to fire on civilians? That
would be the sort of event to
cause American news networks

to look away from the gulf watch.

He will not; the civil war that Mr.
Gorbachev ignited will smolder for a
while before it bursts into conflict. As
the half-year pause in the Persian
Gulf indicates, we are in an era of
slow-motion run-ups to hostilities. It
may be years before the killers of
Tbilisi and Vilnius are brought to
justice or the peoples of the empire
use more than sticks against guns.

In the meantime, without suggest-
ing military intercession, the U.S. can
do more than oh-so-gently dissociat-
ing itself from evil's new emperor.

We can, for example, stop declar-
ing the cold war to be over; it ain't
over till it's over, and that will be
when Moscow limits its empire to
those consenting to its rule.

We can stop pretending not to no-
tice flagrant Red Army cheating on
conventional force reductions, and re-
spond by pressing on with our space
shield — the strategic pressure that
most worries the Kremlin.

We can use new alliances to give
repression a cost. President Bush
should direct Michael Young, now at
the C.S.C.E. meeting on "peaceful set-
tlements of disputes" in Malta, to
demand an investigation of the Sov-
iet-Baltic nations dispute, and to put
it on the agenda for the scheduled
foreign ministers' meeting.

When Dainis Ivans and Bronius
Kuzmickas, the Vice Presidents of
Latvia and Lithuania, arrive here to-
night, President Bush should receive
them to get their firsthand report. A
snub now would never be forgotten.

In the sweep of history, the Soviet
Civil War will matter even more than
stopping a pre-nuclear tyrant in the
gulf. That struggle for freedom has
begun in Vilnius, and Gorbachev is no
Lincoln. □

/.....atkelta iš 1 psl./

ir kitur.

Maskvoje sausio mėn.
20 dieną vyko didžiulė
demonstracija prieš Raudon-
nosios Armijos agresiją
Lietuvoje ir Pabaltijje,
kurioje dalyvavo apie 300.
000 žmonių.

Maskvos demonstracijo-
se matėsi lietuviškų vėlia-
vų ir buvo reikalaujama,
kad dėl tokių agresijos
veiksmų atsistatydintų prez.
Michail Gorbačiovas.

Jeigu Lietuvos vyriaus-
ybė būtų nuversta, Užsle-
nio Reikalų ministeris Al-
girdas Saudargas randasi
Lenkijoje ir jam tuo atveju
yra pavesta sudaryti egzi-
linę vyriausybę.

Lietuvos Aukščiausioji
Taryba turi kvorumą ir
savo darbą tęsia. Priėmė
nutarimą, kad Aukščiausio-
ji Taryba turi teisę Lietu-
vą ginti ir ginklu. Žmonės
pasiryžę neatsisakyti savo
Nepriklausomybės.

Des gens tentent vainement de stopper un char soviétique qui passe sur le corps d'un manifestant, hier, à Vilnius, la capitale lituanienne, envahie par l'URSS pour mater le mouvement indépendantiste.

PHOTO AP

TERORIZUOJA LATVIJA

Po KRAUJO SEKMA-
DIENIO Lietuvoje, už sa-
vaites, teroras kartojasi
LATVIJOJE. Sovietų dali-
niai užpuole Latvijos Poli-
cijios bustinę ir laikinai
okupavo, užmušę 5 žmones
ir sužeidę 9.

Latvijos policijai pasa-
kyta imtis ginklų ir ginti
kitus vyriausybės pastatus.
Sovietų kariai pasitraukė
iš Policijos bustinės maž-
daug po 6 valandų.

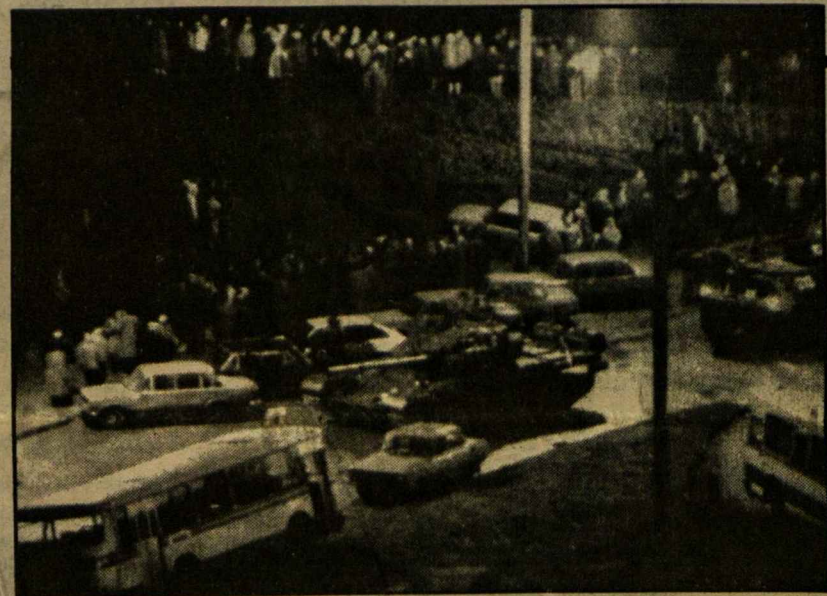
Latvijoje šio menesio
pradžioje sovietų kariai
buvo užėmę Latvijos vy-
riausybės spaustuvių, o sau-
sio 16 d. nušovė vyriausy-
bės šoferį, kuris važiuavo
mašina.

Ir dabar, Sovietų Gyny-
bos Ministeris nieko neži-
nojęs apie karių išpuolius
ir veiksmus Rygoje.

← Spausdiname kai kuriuos
komentarų, pasirodžiusius
didžiojoje spaudoje.

KANADOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIS SMERKIA SOVIETŲ VEIKSMUS LIETUVOJE

Min. Joe Clark susisie-
kės su Sovietų ambasado-
riumi Ottawoje, pasmerkė
sovietų karinius veiksmus,
pareikšdamas: "Mes ap-
gailestaujame, kad yra
vartojama jėga prieš de-
mokratiškai išrinktą valdžią
ir Lietuvos žmones. Tokie
veiksmai prieštarauja Už-
sienio Reikalų ministerio
Ševardnadzės užtikrinimui,
man ir prez. Gorbačiovo -
min.p.-kui Brian Mulroney,
kad prieš baltiečius nebus
pavartota jėga".

L'offensive des forces blindées soviétiques pour prendre le contrôle du poste de télévision de Vilnius a fait 9 morts et 70 blessés.

Photo AP

Jis ragino atsisakyti
jėgos, ir kad Sovietų veiks-
mai gali turėti nemalonias
pasekmes Kanados ir So-
vietų Sąjungos santykiams.
Bus sunku teikti ekonominę
pagalbą sovietų žmonėms,
kai jų valdžios pareigūnai
atsisako vykdyti reformas.

Būtų geriau, jei jis
išdrįstų griežtai pasakyti,
kad pagalba nutraukiama
tuč tuojau. Tik tuomet
sovietiniai rusai tuo pati-
kės ir reaguos. Mandagumo
jį nesupranta.

/nukelta į 3 psl...../

KANADOS LIETUVIŲ FONDAS PRANEŠA, kad
prašymus paramai gauti iš FONDO, reikia paduoti iki
š.m. vasario 16 d. Prašymus reikia įteikti užpildant spe-
cialiai tam paruoštas prašymų formas, kurias galima pa-
siimti Torontė tiesiog iš KLB Krašto Valdybos raštinės,
arba paprašyti, kad formas prisiųstų kreipiantis į KLB
Krašto Valdybą, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H
1A8. Didėnėse apylinkėse prašymų formas galima gau-
ti iš FONDO įgaliotinių: Londone, pas E. Petrauską; Ha-
miltone, pas J. Pleinį; Montrealyje, pas Br. Staskevičių.
Kartu primename, kad KL FONDAS gali pasilpas-
skirti tik Kanadoje veikiančioms kultūrinėms - ne pelno
organizacijoms, jų veiklai paremti arba specialioms jų
veiklos projektams įvykdyti.
Pareiškimus siųskite šiuo adresu: KANADOS LIETUVIŲ
FONDAS, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.
Kanados Lietuvių Fondas

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 600,000 dolerių lietuviškai
kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapi-
talas yra neličiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai
veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime
Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos
aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A6.

Sio fondo šukis: "Kapitalas Lietuvai, palūkanos —
lietuvybei išeivijoje!"

U.S. AND ALLIES OPEN AIR WAR ON IRAQ

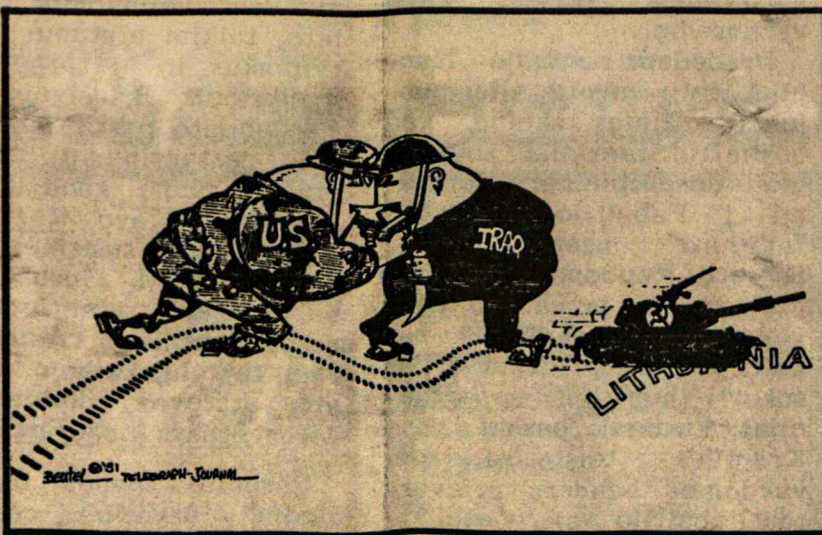
KARAS PERSU ILANKOJE

Praėjus vienai parai
nuo nustatytos datos, Sad-
dam Hussein'ui nerodžius
jokių atsisraukimo iš Ku-
wait'o ženklų, pradėti bom-
bardavimai Irake.

Pasaulio dėmesio cent-
ru tapo Persų Ilanka ir
"Desert Storm" - pavadinta
karine akcija.

Mums tikėtai reikia ti-

kėtis, kad tie veiksmai
netrukdyt per ilgai dėl įvai-
rių priežasčių. Labiausiai
- kad dalis dėmesio nukrei-
piama nuo Sovietinės grės-
mės. Nors karas PERSŲ
ILANKOJE prasidėjo visa
jėga, pasaulio spauda nepa-
miršo PABALTIJOS valsty-
bių, Žmogaus Teisių, nei
galų gale, moralinių ar
istorinių teisių.

Reuter, Saint John Telegraph-Journal

TFP vėjus Madeiros saloje, prie Afrikos pakraščio, Matomas plakatas skelbia: "Sovietų imperialistai siekia atimti iš Lietuvos jos Nepriklausomybę. Protestuokite, pasirašydami petiją!"

Kai neseniai Lietuva buvo Gorbačiovo'o įsakytos totalinės blokados auka vien už tai, kad ji paskelbė savo NEPRIKLAUSOMYBĖS atstatymą, prispausta ji kreipėsi į visą Vakarų pasaulį, tikėdamasi pagalbos.

Deja, viskas, ką ji gavo buvo - pasiūlymas pasiduoti sovietų spaudimui.

M.Gorbačiovo'ui pradėjus spausti Lietuvą, kad ji "Užšaldytų" paskelbtą Nepriklausomybę, vakariečių spauda pasirinko sunkiai suprantamą tylos laikyseną ir beveik nieko nerašė apie Sovietų Sąjungos okupuotų Baltijos kraštų gyvenimą.

Vakarai, atrodo, vėl nutarė Lietuvą ir jos kaimynės - Latviją ir Estiją atiduoti į prispaudėjų rankas. Tačiau, gana daug aktyvių katalikų įvairiose pasaulio šalyse nesutiko su šia gėdinga laikysena ir nutarė pakelti protesto balsą. Tai katalikai, susiorganizavę į draugiją, pavadintą "Tradicijų", šeimos ir nuosavybės gynimo sambūriu (TFP)". Tasai sambūris buvo įsteigtas Brazilijoje 1960 metais, kovojančio rašytojo Plinio Correa de Oliveira, buvusio Kongreso atstovo ir Sao Paulo katalikų universiteto istorijos mokslų profesoriaus. TFP universitetų studentų inici-

atyva plėtėsi ir organizavosi Pietų ir Šiaurės Amerikoje, Europoje, Pietų Afrikoje ir Australijoje. Nuo to laiko sambūris visuose kraštuose kovoja ideologinėje plotmėje prieš komunizmą ir jo skelbiamą "socializmą".

Prof. Plinio Correa de Oliveira iniciatyva Brazilijos TFP išėjo į didžiųjų Pietų Amerikos miestų gatves, energingai skelbdami jaunų narių balsais: "Krikščioniška Lietuva, laisva Lietuva! Stovėkite su pasiryžimu ir drąsa per visą pasaulį su milijonais plakančių širdžių už savo likimą ir melskitės už Nepriklausomybę!" Jų

Prof. PLINIO CORREA de OLIVEIRA, Brazilijos TFP pirmininkas, kuris pradėjo šį vėjų už Lietuvos Nepriklausomybę. Surinkta 5,2 milijonai parašų.

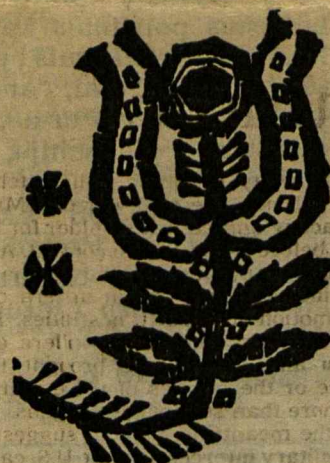
kreipimasis turėjo tikslą surinkti daug parašų, remiančių Lietuvos nepriklausomybę ir visa tai įteikti Lietuvos Aukščiausios Tarybos (AT) pirmininkui Vytautui Landsbergiui. Labai greitai į šią veiklą įsijungė ir kitos šalys taip, kad šauksmas nuaidėjo nuo Argentinos lygumų iki New York'o dangoraižių, nuo žavingo Paryžiaus per Pietų Afriką, net iki tolimos Naujosios Zelandijos.

Didžiausia Bet Kada Buvusi Peticija

Jau iš pat pradžių žmonių pritarimas parašų rinkimo vėjui buvo aiškus. Simpatijos nukentėjusiai

U. S. NEWS ,
1991 m. sausio 21 d.

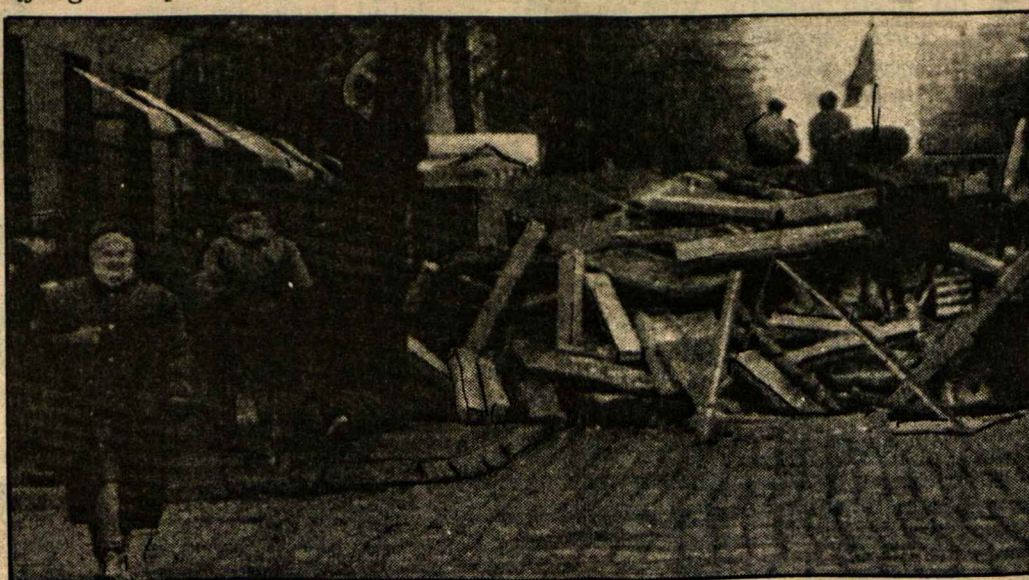
Ši nuotrauka buvo išspausdinta kartu su išsamiu straipsniu apie įvykius Lietuvoje.

būti pripažintos specialaus statuso ir po Berlyno sienos nuvertimo, tai turi būti padaryta, jeigu Rytai ir Vakarai toliau nori palaikyti gerus santykius. Praktiškai ir gerai pasirošusi buvo MP Pauline Browns.

Liberalų PC Paul Martin pasizymėjo ypatingu užsienagažavimu Baltijos valstybių problemomis ir tvirtai pasisakė dėl jų apsisprendimo atgauti nepriklausomybę. Šioje nepaprastoje sesijoje dalyvavo daug atstovų ir visų partijų parlamentarai. Jie visi vieningai ir stipriai pasisakė už tvirtesnę ir konkrečių pasekmių reagavimą į Kremliaus agresijas.

Netrukus gausime tu kalbų oficialius tekstus.

Reuter Photo

Dalis barikadų
prie Lietuvos
Parlamento
Vilniuje.

/....atkelta iš 2 psl./

Sausio 21 d. vakare, Kanados Parlamentas susaukė specialią skubią sesiją, sąryšyje su Sovietų armijos atakomis Vilniuje ir Rygoje. Debatai truko 3 valandas.

Užsienio Reikalų min. Joe Clark, kalbėjęs pirmuoju, padarė trumpą įvykių santrauką ir pažymėjo, kad savaitės bėgyje 2 kartus Kanados vyriausybė kalbėjo su Sovietų ministru, išreiškiant susirūpinimą dėl didėjančios įtampos Pabaltijo valstybėse. Jėgos vartojimas ten galės būti įvadu į didesnius veiksmus, kurie galėtų išsiplėsti Armėnijoje, Gruzijoje ir Ukrainoje. Jo žodžiais, jeigu sovietai galvojo, kad karas Persų įlankoje nukreips Kanados parlamento dėmesį nuo įvykių Baltijos valstybėse - tai jie apsirikę.

Po įvykių Lietuvoje, min. pirm. Joe Clark sakė susitarimas suteikti 150 mil. dolerių kredito paramą Sovietų Sąjungai, buvo persvarstytas, o nuo sausio 1991.1.23

Lietuvai ir pasipiktinimas agresoriumi - Sovietų Sąjunga - pradėjo atsiskleisti vakariečių tarpe. Tūkstančiai įvairios socialinės padėties žmonų įsijungė į TFP veiklą.

Nežiūrint karštos vasaros, daugelyje kraštų, kur tik vėjus pajudėjo, TFP nariai ir savanoriai neskaičiavo paaukoto laiko, o stengėsi surinkti kaip galima daugiau parašų: jie stovėjo ištisas valandas gatvėse be jokio poilsio. Kai kuriuose kraštuose jie suorganizavo keliaujančias grupes, kurios ieškojo pritarėjų ir plėtė pačią idėją. Pav., portugalų, TFP po to, kai vėliavos buvo sudėtos prie Fatimos Mergelės kojų, su intencija, kad Dievo Motina užtartų Lietuvą, su vėjais misija keliavo į Madeirų ir Azorų salas.

Kai vėjus pasiekė išpūdingą 3,6 milijonų parašų skaičių, Brazilijos TFP švėsdami paradavo Sao Paulo gatvėmis. Tuo buvo pasidžiaugta pačia didžiausia peticija, kokia yra buvusi pasaulio istorijoje! Parade žygiavo 1000 narių ir rėmėjų. Britų "Guinness Book of Records" (nepaprastų rekordų knyga) 1989 metų laidoje užregistravo šį laimėjimą.

Ta proga prof. Plinio Correa de Oliveira paskelbė spaudoje didelius skaičius žmonių, prisidėjusių prie TFP vėjais. Jis rašė: "Tai reikiama, kad už Lietuvos yra dar ir kita Lietuva, išsibarsčiusi po įvairius pasaulio kraštus ir nebesusidaranti vien tik iš lietuvių, bet jau ir iš visų tų, kurių širdyse yra ši šauni Baltijos tauta. Jie visi už ją, nes ji yra gyvas kovos dėl prigimtųjų teisių pavyzdys. Užtat TFP pakėlė balsą visame pasaulyje,

šaukdamą sovietinei galybei: ne, ne ir ne!"

Praeitų metų spalio mėn. 20-ties kraštų vėjais galutiniai rezultatai prašoko 5 milijonus parašų.

Lietuvos Ministeris Dėkoja Sambūriui

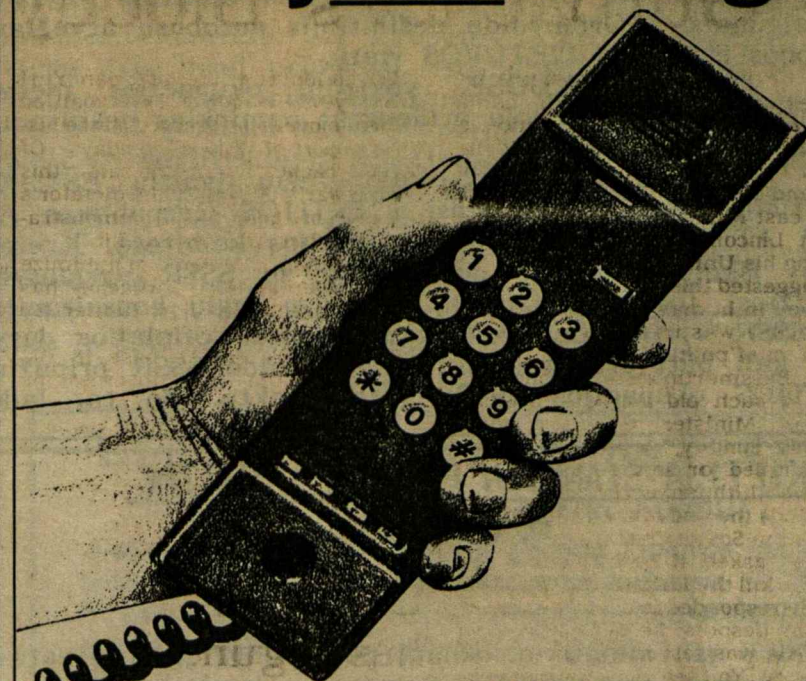
"Tai yra pati reikšmingiausia vakariečių parodyta moralinės paramos iniciatyva",- šiais žodžiais balgamas Lietuvos Užsienio Reikalų ministerio Algirdo Saudargo laiškas, rašytas 1990 m. birželio 19 d. ir pasiųstas Juan Miguel Montes, TFP įstaigos direktoriui Romoje. Tame laiške Lietuvos ministeris dėkoja už TFP paramą ir pranešimą, kurį Romos skyrius pasiuntė jam, taipgi ir Aukščiausios Tarybos p-kui Vytautui Landsbergiui. Jis rašo: "Prašu perduoti atskirą padėką prof. Plinio Correa de Oliveira, Brazilijos TFP p-kui V. Landsbergio ir mano paties vardu už paramą Lietuvos Nepriklausomybės įgyvendinimui. Jūsų darbas yra daromas reikiamu laiku ir mus paskatinantis laikytis šiomis sunkiomis mūsų kraštui dienomis".

Ministeris taipgi dėkoja visiems TFP skyriams įvairiuose pasaulio kraštuose. Taip pat labai malonų padėkos laišką parašė Lietuvos AT Užsienio Reikalų komisijos p-kas Emanuelis Zingeris per TFP skyrių Romoje prof. Plinio Correa de Oliveira ir visiems TFP darbuotojams.

Kas norėtų parašyti TFP sambūriui ar jam kaip nors parašų rinkimo vėjais reikalais padėti, prašome rašyti: TFP Bureau in Rome at Via Castelli 13, int. 7,00197 Rome, arba Canadian TFP in Toronto - P.O.Box 973, Station "A", Toronto, Ont., M5W 1G5, Canada. TFP

Canada's future:

Now you're talking

...and we're listening.

We're the Citizens' Forum on Canada's Future - a dozen Canadians the federal government has asked to report by July 1, 1991, on your ideas for our country's future.

We're an independent, non-partisan group, with a wide range of backgrounds and beliefs. Our job is to collect and focus citizens' views into their vision of the future.

To do this, we need to hear from you. We need to know what you think is wrong with our country - and how, together, we can fix it. We also want to hear what's right, and worth keeping.

We want to hear from everybody - especially those who aren't used to speaking up and speaking out.

Call now - and make a difference

From January to June 1991, we'll be offering you an unprecedented chance to help reshape our future. We'll do this through many kinds of informal meetings where you'll feel comfortable giving your views.

For starters, we've set up a special Idea Line - 1-800-66-FORUM - to let you call us free from anywhere in Canada, seven days a week, between 8 a.m. and 8 p.m.

Whatever your thoughts, we'd like to hear them. Remember, now you're talking... and we're listening.

CANADA - IT'S YOUR CALL: 1-800-66-FORUM*

You can also write us at:
Citizens' Forum
P.O. Box 1991, Station B
Ottawa, Canada K1P 1A2

*For FORUM be sure to dial the letter O, not zero.

Citizens' Forum
on
Canada's Future

Le Forum des citoyens
sur
l'avenir du Canada

LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS KELIAI Į LAISVĘ

Vytautas Skuodis

(Svarbesnių įvykių kronika: 1990 metų birželio mėn.)

/ tęsinys /

Iki liepos mėn. 13 d.

- KAUNO Miesto Taryba kreipėsi į Kultūros Ministeriją, kad ji pasiimtų Keturių Komunarų paminklą, ir į Ministeriją Tarybą - kad pašalintų Lenino paminklą.
- Amerikiečiams vizos į LIETUVĄ vėl išduodamos.
- ESTIJOS Respublikos AT priėmė nutarimą nutraukti ESTIJOS KGB Glavlito (cenzūros įstaiga) ir karinių komisariatų finansavimą.
- ESTIJOS Respublikos AT priėmė įstatymą, kuris apriboja imigraciją iki 0,1% nuo dabartinio Estijos gyventojų skaičiaus. Už kiekvieną į Respubliką pakviestą darbuotoją, pakvietusį įmonę ar įstaigą turės rajono ar miesto tarybai sumokėti 15.000 rbl. mokestį.
- ESTIJOS Respublikos AT vicep-ke Marju Lauristin tikisi, kad Estija per dvejus metus pasieks tikrąją nepriklausomybę.
- Į LIETUVĄ vienai dienai buvo atvykęs JAV senatorius G. Hart.
- HOUSTON'E septynių didžiųjų valstybių vadai savo pasitarimuose palietė ir PABALTIJOS klausimus. Priimtoje politinėje deklaracijoje išreikštas pasitenkinimas, "kad konstruktyvus dialogas yra pakeliui tarp Sovietų vyriausybės ir Pabaltijo valstybių, ir mes raginame visas šalis tęsti dialogą demokratinėje dvasioje".

Iki liepos mėn. 14 d.

- LIETUVOS Respublikos AT sudarė Politinio, Teislinio ir Diplomatinio Pasirengimo Daryboms su SSSR Komisiją, kurios nariai: B.Kuzmickas, K.Kuris, K.Lapinskas, K.Motieka, R.Ozolas, A.Rudys, A.Sakalas, A.Saudargas, G.Serkšny, G.Vagnorius.
- LATVIJOJE paminėtos DURBĖS MŪŠIO ir pergalės prieš kryžiuočius 730-sios metinės. Dalyvavo apie 1.000 lietuvių. Mūšio lauke pastatyti latvių, lietuvių ir estų paminklai.
- WASHINGTON'E senatoriai Armstrong, Kasten ir Mikulski apsvarstė su LIETUVOS Užsienio Reikalų ministru A.Saudargu skubios socialinės pagalbos LIETUVAI klausimus. Tuo pačiu reikalu A.Saudargas tarėsi ir su senatoriais A.D'Amato ir D. De Concini.

Liepos mėn. 15 d.

- LIETUVA plačiai paminėjo ŽALGIRIO mūšio 580 metų ir VYTAUTO DIDŽIOJO mirties 560 metų sukaktis. KAUNE atidengtas atkurtas skulptoriaus V. Grybo paminklas Vytautui Didžiajam. Eisenos iš Vytauto bažnyčios iki paminklo vietos priekyje žengė "Vytauto pulkas" - maždaug 1.000 Vytautų, gimusių jubiliejiniais VYTAUTO DIDŽIOJO 1930 metais. VILNIUJE įvyko sporto švente, skirta ŽALGIRIO MŪŠIO 580-sioms metinėms. Stadione suliepsnojo ugnis, atgabenta iš Griunvaldo. Ugnies nešimo estafetė tęsėsi nuo pat ŽALGIRIO mūšio lauko, kur LIETUVOS ir LENKIJOS bėgikai buvo iškilmingai išlydėti.
- Oficialiu Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato kvietimu, ŽALGIRIO MŪŠIO 580-jų metinių sukakties iškilmėse dalyvavo LIETUVOS Respublikos AT p-kas V.Landsbergis, MT p-kės pavaduotojas R.Ozolas, kiti Lietuvos Respublikos oficialūs atstovai. V.Landsbergis ŽALGIRIO MŪŠIO vietoje susitiko su LENKIJOS prez. V.Jeruzelskiu, seimo pirmininku ir kitais aukštais valdžios pareigūnais. Į Griunvaldą dešimtimis autobusų atvažiavo žmonės iš įvairių LIETUVOS vietų.
- DRUSKININKUOSE, vokiečių okupacijos metais buvusio geto teritorijoje atidengtas paminklas nekaltoms žydų aukoms pagerbti.
- ESTIJOS spauda paskelbė šešių įvairių ESTIJOS politinių partijų Kreipimąsi į ESTIJOS Respublikos AT ir į AT atžvilgiu alternatyvų Estijos komitetą. Kreipimėsi iškeltos sąlygos dėl derybų su SSSR vyriausybe pradžios. Jose pabrėžiama, kad visų lygių konsultacijos su SSSR vyriausybe sveikintinos, tačiau oficialios derybos gali būti pradėtos tiksliai tada, kada SSSR pripažins ESTIJOS okupacijos 1940 metais faktą. Be to, laike

VOKIETIJA ŠIANDIEN PRO AMŽIŲ PRIZMĘ

D. N. Baltrukonis

/ tęsinys /

Amfiteatras

Kaip jau minėta anksčiau, po madyklų, amfiteatras buvo antras savo svarba Romėnų gyvenime. Tai buvo kita jų civilizacijos būtinybė, be kurios Romėnų gyvenimas būtų neįmanomas. Taigi, visur, kur tik buvo svarbesni asminsitraciniai centrai, ten būtinai Romėnai pasistatydindavo ir amfiteatrą.

Triere amfiteatras buvo pasirinktas atokiau nuo miesto centro, labai natūralioje aplinkoje, kur visas ovalas ištaštas iš natūralių uolienu, tuomi sutauptant išorinių amfiteatro sienų statybą. Arenos ovalas susidėjo iš 3-jų aukštų (tiers). Kiekvienas aukštas turėjo 24 eiles sėdimų vietų. Amfiteatro dydis - 75 m. ilgio ir 50 m. pločio. Taigi, savo dydžiu teatras buvo 10-tas visoje Romos imperijoje. Jis talpino iki 30,000 žiūrovų. Kovų arena yra atitverta nuo žiūrovų gana aukšta mūro siena. Faktiniai - pati arena buvo iškalta žemiau ovalo dugne, tuo sudarant natūralią mūro sieną. Arenos grindys buvo padarytos iš medžio ir akmens, po kuriu buvo dar aukštesnė erdvė, kur yra įrengta lietaus vandeniu nutekėti kanalai, vedantys į netoliese prabėgantį Oleviger upelį. Tuose požemiuose buvo laikomi taipgi labai pavojingi žvėrys, kurie buvo paleidžiami požeminiais laiptais į areną, kruvinų spektaklių metu.

Idomi detalė. Amfiteatras buvo pastatytas maždaug 100 A.D. Taigi, tas buvo įvykdyta pirmajai Romėnų kolonijai TRIERO vietovėje. Atseit, amfiteatras buvo pirminės reikšmės institucija Romėnų civilizacijoje. Jo arenoje vykdavo įvairūs spektakliai: be žmonių tarpusavio kovų bei kovų su žmonėmis, kovėsi nelygios ginkluotės gladiatoriai, buvo ir akrobatinių apektaklių bei paprastų "burleskų".

Amfiteatras savo paskirtimi tarnavo maždaug 3 šimtmečius. Paskelbus krikščionybę oficialia Romos religija, amfiteatras neteko savo pirminės reikšmės. Jame vienu laiku buvo išikūrus vienuolynas. Amžiams bėgant, arena buvo visiškai užmiršta. Ji buvo išardoma. Jos akmenys bei romėnų plytos pateko į miestiečių statybas. Dar vėliau čia buvo verčiamos įvairios išmatos.

tokių derybų negali būti sustabdytas ESTIJOS Kovo 30 d. nutarimas dėl Estijos valstybinio statuso. Priešingu atveju, derybos vyktų SSSR Konstitucijos, o ne tarptautinės teisės pagrindu.

Liepos mėn. 16 d.

- LIETUVA pasiekė Čikagos Šv.Kryžiaus ligoninės paauguti vaistai ir kitos gydymo priemonės, kurių bendra vertė 77.000 dolerių.
- Į LIETUVĄ ATVYKO Joan Alafous - GRAIKIJOS milijardierius. Jis susitiko su LIETUVOS Respublikos min.p-ke K.Prunskiene, jos pavaduotojais, ministrais, departamentų vadovais. Svečias pažymėjo matęs galimybę bendradarbiauti su LIETUVA įvairiose srityse, investuoti kapitalą į LIETUVOS pramonę ir ūkį. Vyko derybos dėl atstovybės VILNIUJE įkūrimo.
- ESTIJOS Užsienio Reikalų ministerio pavaduotojas SSSR Užsienio Reikalų ministerijai įteikė notą, adresuotą SSSR vyriausybei. Joje kalbama apie tiesioginių savitarpio santykių su Sovietų armija sistemos sudarymą.
- ESTIJOJE padidintos žuvies kainos nuo 10 iki 220%. Šis ESTIJOS Respublikos vyriausybės nutarimas siejamas su tuo, kad SSSR Finansų Ministerija nutraukė dotacijas šiai produkcijai, realizuojamai ESTIJOJE.

Iki liepos mėn. 17 d.

- VILNIUJE įvyko Lietuvos politinių partijų bei judėjimų atstovų susitikimas. Jie kalbėjo apie dabartinę politinę padėtį Respublikoje, aiškinosi, kodėl daugeliui politinių jėgų dabar nepavyksta surasti efektyviausių sąveikos būdų. Nutarta siūlyti surengti Lietuvos politinių partijų lyderių ir Respublikos vadovų susitikimą, kuriame būtų galima aptarti LIETUVOS derybų su MASKVA pagrindines nuostatas.
- VILNIUJE įvyko antroji Lietuvos žydų kultūros draugijos konferencija.
- Iš 250 ŠILUTĖS rajono jaunuolių per pirmąjį pusmetį pašauktų tarnybai Sovietų armijoje, tarnauti išėjo tiksliai 6, iš kurių vienas iš tarnybos jau pabėgo.
- JONAVOS miesto savivaldybė ieško, kas galėtų nupirkti prie Tarybos rūmų stovintį bronzinį Lenino paminklą.
- LIETUVOS Respublikos AT priėmė krašto apsaugos įstatymą, kuriu numatoma iki metų galo suorganizuoti LIETUVOS kariuomenę, karinę prievolę bei alternatyvinę tarnybą negalintiems dėl įsitikinimų atlikti karinės tarnybos.

- LIETUVOS spaudoje paskelbtas Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo projektas.
- LIETUVOS vyriausybė pasiūlė ekonominių reformų programą, įvedant pramonės ir kitų įmonių suprivatinimą ir rinkos ekonomiką. Programoje numatytas išmokėjimas kompensacijos tiems, kurie dėl LIETUVOS aneksijos prarado turtą.

Liepos mėn. 18 d.

- LIETUVOS Užsienio Reikalų ministris A.Saudargas ir jo palydovas G.Serkšny grįžo iš JAV. Jie atvežė prez. G.Bush'o laišką Lietuvos Respublikos AT p-kui V.Landsbergiui, kuriame dėkojama už Liepos 4 d. sveikinimą.
- Į LIETUVĄ iš tremties į Vakarus sugrįžo kun. Alfonsas Svarinskas, trečdalis savo gyvenimo praleidęs Sovietų lageriuose ir kalėjimuose.
- Buvusiu politinių kalinių "KLUBAS-58" pakvieta buvusius politinius kalinius rinktis Kaune, Laisvės Alejoje Nr.101a sekcijomis, pagal kalinimo vietas: pirmadieniais - Tolimieji Rytai, antradieniais - Sibiras, trečiadieniais - Mordavija ir Permė, ketvirtadieniais - Komija, penktadieniais - Kazachija, šeštadieniais - kitos kalėjimo vietovės.
- GRUZIJOS Ekonominio Atkūrimo Susivienijimas ir LIETUVOS Pramonininkų Sąjunga pasirašė susitarimą dėl savitarpio bendradarbiavimo. Bus plečiami tiesioginiai ryšiai tarp Lietuvos ir Gruzijos pramonės įmonių.

Liepos mėn. 19 d.

- Liepos 11-19 d.d.VILNIAUS Universiteto sociologi-

Tik 1816 m. buvo susirūpinta šio taip svarbaus Romėnų civilizacijos paminklo atkasimu ir jo restauravimu.

Romėnų tiltas

Pirmasis tiltas buvo pastatytas Romėnų jau pirmuosiuose dešimtmečiuose nuo TRIERO įkūrimo. Jis buvo medinis ir šiek tiek atokiau (žemupiu) nuo dabartinio. Tačiau jo poliai jau buvo akmeniniai.

Antrasis (dabartinis) tiltas jau buvo pastatytas 2-me šimtmečiuose (A.D.). Jo poliai buvo iš kieto Eifelio bazalto sukrauti. Pats tiltas, vis dėlto, buvo medinis. Tik 1307-54 metais, karaliaujant druidams, tilto arkos buvo išmūrytos iš plytų. Tačiau 1674 m. prancūzų karaliaus Liudviko XIV-tojo kariai šį tiltą susprogdino. Tik 1717-18 m. vokiečių meistras Johann Georg Judas šį tiltą vėl iš naujo atstatė. Jis labai rūpestingai atstatė net pačius polius pagal romėnišką originalą. Tiltas buvo vėl atnaujinamas ir platinamas 1931 bei 1957 metais.

Triero miesto senamiestis

Be jau minėtų Aula Palatina, Elektorių rūmų, Romėnų madyklių, Trieras turi nepaprastai istoriniai turtingą bei vertingą architektūrinį miesto centrą. Jis yra išsidėstęs nuo Porta Nigra rūmų (vartų) šiaurės - pietų ašimi, pagal dabartinę Simeon Starssę. Ši gatvė nuo Porta Nigra eidama į pietus, plėtėja ir virsta miesto rinkomis (gana plačia aikšte). Apie šią aikštę stovi patys vertingiausi Triero miesto pastatai. Jie yra nuo 3-jų iki 6-šių aukštų. Visi pastatai yra labai gerai po praeito karo negandų restauruoti. Miesto aikštės vidury stovi labai puikus fontanas su 3-jų aukštų obelisku, ant kurio viršūnės stovi šv. Petro statula.

Kaip žinoma, miesto centrą pirmiausia pastatė Romėnai. Žlugus Romos imperijai, Triera perėmė Frankų valdovai. Jų valdose miestas gyvavo iki 882 metų, kai jis buvo žiauriai nusiaubtas Normanų. Miestas po šio sunaikinimo atstatė labai vargingai ir pamažu. Tik 1016-47 m. arkivyskupas Poppo pradėjo kelti iš griuvėsių Romėnų statytą miesto centrą.

Šv. Mergelės Marijos bažnyčia

Ši bažnyčia savo pradžią skaito nuo 330 m. A.D. Tačiau jina taipgi neišvengė baisiojo Normanų sunaikinimo 882 m. Dabartinė gotinė šventovė buvo pradėta statyti 1235 m. ir užbaigta 1260 metais. Maždaug originalioje formoje šis nepaprastai turtingas gotinis paminklas išsilaikė ligi mūsų laikų.

jos laboratorija pagal tarptautinę Gelapo /Gallup/ viešosios nuomonės tyrimo instituto metodiką(JAV), interviu metodu apklausė visų Lietuvos kraštų, visų socialinių sluoksnių, įvairių tautybių gyventojus. Kovo 11d.Aktul pritaria 90% Lietuvos gyventojų, iš apklaustų rusų ir lenkų - pusė. 80% balsuotų u ž nepriklausomą Lietuvą, rusų ir lenkų - trečdalis; už moratoriumo būtinybę - 80% gyventojų. Dauguma gyventojų svarbiausiais valstybiniais reikalais dabar laiko realių kelių nepriklausomybei įtvirtinti paleškas ir ekonomikos reformą. Vyriausybės veiklą žmonės vertina: 42% - gerai, 49% - vidutiniškai, 8% - blogai. Parlamento veikla vertinama: 23% - gerai, 59% - vidutiniškai, 18% - blogai. Tyrinai atskleidė dėsningumą: jei vyriausybė vertinama blogai, tai blogai vertinamas ir parlamentas, o kai geras vertinama parlamento veikla, taip pat gerai vertinamas ir vyriausybės darbas. Gyventojų nuomone, viena iš svarbiausių šiandienos politinio gyvenimo problemų - politinės kultūros trūkumas. Populiariausiu politinių veikėjų sąraše pirmąja K. Prunskienė (55%), A.Brazauskas (47%), V.Landsbergis (30%), E.Vilkas (29%), K.Antanavičius (21%), R.Ozolas ir K.Motieka (po 19%).

- LIETUVOS SPAUDOJE PASKELBTAS 6 ekonomistų LIETUVOS ekonominės reformos planas, kuris numato per 4-5 metus perimti visą ūkį iš Sovietijos, LIETUVOS Respublikos žinion.

Iki liepos mėn. 20 d.

- MASKVOJE įvykusiuose prezidentinės tarybos ir federacinės tarybos posėdžiuose, LATVIJOS atstovas dalyvavo tik kaip stebėtojas.

- LATVIJOS parlamento deputatai išrinko delegaciją konsultacijai dėl derybų su Rusijos Federacijos SSR atstovais. Į delegacijos sudėtį neįjungtas nė vienas atstovas iš parlamento opozicijos - komunistų frakcijos "Lygiateisiskumas".

Liepos mėn. 20 d.

- Iš MASKVOS į JAV išvyko Lietuvos Respublikos MT pirmininkės pavaduotojas A. Brazauskas ir Lietuvos Mokslių Akademijos vicepirmininkas R.Rajeckas. Kelionės tikslas - su JAV firmomis ir bankais užmegzti ir plėtoti ekonominius, komercinius ir mokslinius - techninius ryšius.

- LIETUVOS Užsienio Reikalų ministris A.Saudargas ir su juo Amerikoje lankęsis parlamento narys G.Serkšny VILNIUJE surengtoje spaudos konferencijoje pasakė, kad JAV vyriausybė norėjo iš pirmų šaltinių sužinoti kaip LIETUVA ruošiasi deryboms su SSSR. JAV Kongreso atstovai ir verslo žmonės LIETUVAI rodė daug dėmesio.

- MASKVOJE, SSSR prez. M.Gorbačiovas, susitikęs su LIETUVOS Respublikos min.p-ke K.Prunskiene ir AT vicep. B.Kuzmicku, ragino Lietuvą tuojau derybas pradėti.

- BRIUSELYJE, Belgijoje, JAV ambasadorius Europos Bendrijoje Tomas Nilas priėmė Lietuvos Respublikos AT deputatą, Užsienio Reikalų Komisijos vicep. E. Klumbį. Pokalbyje buvo aptarti Lietuvą liečiantys klausimai.

- ŠVEIKŠNOJE pašventintas atstatytas Laisvės paminklas. Iškilmėse dalyvavo Lietuvos Respublikos AT p-kas V. Landsbergis.

Liepos mėn. 21 d.

- VILNIUJE pasibaigė LKP (SSKP) suvažiavimo trečioji dalis. Jame dalyvavo 800 delegatų. Buvo džiaugtasi M.Burokevičiaus išrinkimu į SSKP politinį biurą, pritaria SSKP XXVIII suvažiavimo nutarimams. M.Burokevičius kalbėjo, kad LKP (SSKP) Lietuvoje turi 39.000 narių ir savo komitetus visuose rajonuose. Savo kalboje jis kvietė visus į atvirą kovą prieš Lietuvos vyriausybę. VINGIO parke įvyko mitingas, skirtas sovietų valdžios atkūrimo Lietuvoje 50-mečiui. Tame mitinge buvo perskaitytas SSSR AT Prezidiumo sveikinimas Lietuvos, Latvijos ir Estijos liaudžiai. Mitingo dalyviai kvietė "neleisti separatistinėms ir nacionalistinėms jėgoms Lietuvoje atkurti kapitalistinę santvarką". /bus daugiau/

Katedra - Bazilika

Ši šventovė, pavadinta šv. Petro katedra, savo pradžia taipgi skaičiuoja nuo Konstantino Didžiojo laiku. Jinai buvo pastatyta ant kitų romėnų rūmų pastatų. Teigiama, jog tie rūmai priklausė imperatorienei Helenai, Konstantino Didžiojo motinai. Po Antrojo pasaulinio karo sunaikinimų, darant kasinėjimus, 1945-1946 metais, buvo rasti gerai išsilaikę imperatorinės šeimos portretai, tapyti ant pokylių salės sienų ir lubų.

Valdant Konstantinui Didžiajam, 380 m. A.D. tų rūmų vietoje buvo pastatyta nauja šventovė, antroji katedra. Valdant Frankams, šventovė buvo vis perstatoma. Tačiau 882 m. jina susilaukė to paties likimo, kaip ir visas Triero miesto centras, tais metais ji nusiaubus Normanų vandalams. Tik 1030 m. arkivyskupas Poppo šią katedrą, kaip ir kitus Romėnų paminklus, išgelbėjo nuo visiško sunaikinimo. Įvairūs atstatymo darbai vyko tarpe 1235 ir 1717 metų.

Daug įvairių architektūrinių inovacijų, priedų bei pakeitimų buvo įvykdyta per tuos šimtmečius, vienok, ši katedra, vis dėlto, išsaugojo savo architektūrinį vientisumą. Šis nepaprastas architektūrinis hybridas išsaugojo savyje originalų romėnų stilių, labai subtiliai įmaišius 12-tojo amžiaus gotikos fragmentų.

Tarpe daugybės visokiausių meno, architektūros bei istorijos turtų, ši šventovė taipgi saugoja šventąją Skraistę - Jėzaus Kristaus besilūį drabužį.

Kiti architektūriniai paminklai

Šalia jau minėtų šventovių, į dangų kyla labai puošnus šv. Gangolfo bažnyčios bokštas. Tai bokštas su keturiais bokšteliais kampuose. Statyta tarpe 13 ir 15 šimtmečio.

St. Matthias Bazilika

Ši šventovė yra svarbi tuo, kad jina yra bene paskutinė romanesko stiliaus išsilaikiusi didelė bažnyčia. Be to, joje yra saugomi palaikai dviejų vienintelių iš Romos į Triera atsiųstų apaštalių - Euchariaus ir Valerijaus, 2-me ir 3-me šimtmečiuose.

St. Paulin

Paskiausia, bet bene puošniausia yra St. Paulin bažnyčia. Tai vokiečių rokokos sedėvras, iš 17-jo ir 18-jo šimtmečių. Čia savo geriausius darbus atliko skulptoriai: C.T. Scheffler (iš Augsburga), garsusis Triero skulptorius Ferdinandas Tietz, kurio darbu matėme St. Simeono kolegiate. Galiausiai - Triere gimė KAROLIS MARKSAS. / bus daugiau /

/ Autorius praleido 15 metų Sibire , tremtyje ir lageriuose. Sprendinime ištraukę iš nesenai Lietuvoje pasirodžiusios jo knygos. Red./

/ tęsinys /

Prikelta kamera daugiausia sėdi ir tyli. Visi laukia duonos. Pora zekų kameroje turėjo savo antklodes. Jie mieliai tiesia tas antklodes prie durų, ir du kaliniai pro langelį priiminėja suraikytą duonutę, garsiai skaičiuodami, kad nė vienos porcijos nepitrūktų. Kameroje duoną išdalyti stengiamasi kuo teisingiau, dažniausiai loterijos principu: dalytojas atsisėda nugara į sukrautą duoną ir iš krūvos ima, nematydamas, kokio apkepimo gabalėlis pasitaikė. Svoris būdavo maždeug vienodas. Po kokios penkiolikos minučių atnešdavo karšto vandens arbatai. Tačiau retas kuris iki tos arbatos savo duoną išlaikydavo. Dauguma visą sumaurodavo vos tik gavę. Kartu su duona gaudavome ir cukraus, dažniausiai smulkaus, kurį reikėdavo visiems lygiai po 13 gramų išdalyti. Dalytojai gautąjį cukrų supilstydavo šaukštais atskiromis krūvelytėmis, kurių turėdavo išeiti tiek, kiek tą rytą kameroje būdavo zekų. Gautą cukrų daugumas čia pat prarydavo. Kantresnieji sulaukdavo vandens, pasisaldydavo "arbata" ir gerdavo užsikąsdami duonute. Kai kas cukrų taupydavo visą savaitę, kad už jį gautų nusipirkti rūkalų. Kalėjimas rūkalais neaprupindavo - į kameras jie patekdavo tik per siuntinius.

Kai kurie zekai prieš pusryčius šiek tiek apsiprausdavo. Aš vis stengdavausi po kiek apsiprausti, o nusišluostydavau tik savo skrandutės sulipusiu skvernu, nes neturėjau jokio rankšluosčio ir net nosinės. Užtat visi laukdavome pirties, kuri būdavo kas dešimt, penkiolika dienų. Svarbiausias jos uždavinys - drabužių dezinfekcija bei dezinfekcija, paprastais žodžiais tariant, išutinėjimas. Kalėjimuose, o ypač lageriuose, tai būdavo svarbiausia higienos priemonė, saugojusi ne tik nuo įkryrių parazitų, bet ir nuo dėmėtosių šiltinės pavojaus. Tiesa, fiziškai nusilpusiam pirties procedūros nebuvo lengvos. Pirmiausia reikėdavo skubiai sunarstyti visus drabužius ant tam tikrų kablių ir juos tvarkingai paduoti į dezinfekavimo krosnį. Paskui - nepražiopsti medinio kubiliuko vandeniui pasisemti, nes tų indelių būdavo mažai, tekdavo laukti, kol grabesnieji nusipraus, jei nesuspėdavai pačiupti. Kartą man pasisekė pirmam tą indelį pasigriebti ir jau vandens pasisemti. Bet kubiliuką iš manęs atėmė stipresnis, iki kelio amputuota koja zekas. Buvo labai apmaudu, kad mane jau ir vienkojis invalidas įveikia. Tą sceną pirtyje matęs vienas Pavolgio vokieitis pasakė:

- Jūs esate silpniausias visoje kameroje...

Toje Barnaulo šešto kalėjimo pirtyje man pasitaikė ir kitoks nuotykis. Buvo žiemos pradžia, vis dar tepesėdėjau toje pačioje kameroje ir tebelaukiau "Trejeto" sprendimo iš Maskvos. Apie vidurdienį mūsų kamera nuvarė į pirtį. Lauke dar nebuvo labai šalta, tačiau pirtyje viename kampe po langu ir ant grindų pamaciau storas ledo dešras. Atidavęs savo drabužius krosnį, tuojau griebiau kubiliuką, nors ši kartą kiti kažkodėl nesiškubino jį imti. Pasisėmiau šilto vandens ir nuskubėjau praustis. Šiltu vandeniu apspilstęs, pasijutau gana gerai ir nuejau atsinešti dar. Bet šilto vandens jau nebuvo. Išgirdau, kad jo nė nebus, nes tie, kurie maudėsi anksčiau, jau visą išsekvojo. Dabar supratau, kodėl niekas iš zekų nesiškubino praustis, tik laukė, kol drabužius iškepins. O tai užtrukdavo ne mažiau kaip pusvalandį, kartais net 45 minutes. Kaip nuogas ir šlapias išlauksiu, kai šitaip šalta?! Ėmiau visas drebėti, dantimis kalenti, galvoje sutemo. Staiga girdžiu vienas zekas man sako:

- Senuk! Tu gi jau visai baigi sušalti, visas pamėlynavęs... Imk mano apsiaustą ir apsiivilk.

Jis nusimetė nuo pečių dar apygeri brezentinį apsiaustą, kurio kepti nebuvo atidavęs, ir pats manė juo apvilko. Labai nustebau, kad tą gerą darbą padarė jaunas čigonas, kuris mūsų kameroje sėdėjo kartu su savo tėvu. Iki tol jis man nelabai patikdavo, atrode, kad engia savo tėvą. Kartais jis savo pirštu šešėlių kombinacijomis rodydavo įvairius nešvankius paveikslus. Sakėsi buvęs kažkokio čigonų dainų ir šokių ansamblio vedėju. Už ką sėdėjo, nesigyrė. Laikiau jį menkaverčiu žmogeliu, o štai kaip tik jis padarė man gyvybiškai svarbią paslaugą ir tokiomis aplinkybėmis, kai pats sau negalėjo tikėtis jokios materialinės naudos...

Kokius tris keturis mėnesius sėdėjau tame Barnaulo kalėjime. Vieną popietę mane vėl pasisaukė prie langelio kažkoks tarnautojas ir pareiškė, kad Ypatingasis pasitarimas mano bylos nenagrinėjęs, ją persiuntęs Oirotijos srities teismui vietoje spresti. Šią pranešimą turėjau savo ranka pasirašyti. Aš kiek nusiminiau, nes tokios mano bylos kelionės į Maskvą ir atgal į Altajaus kraštą reiškė, kad dar ilgai teks būti kalėjimuose. O jau artėjo žiema, mano dieną ir naktį šildanti skrandutė per ketverius metus visai nutriušo, altaiškių stirnų kailių kelnės taip pat jau menkai gynė nuo šalčio. Zekas Ovčnikovas, jau buvęs lageriuose, davė senus lagerinius batus už mano lietuviškus pusbačius, kuriais kalėjimuose avėjau, kai buvo šilta. Senus veltinius, kaip nereikalingą balastą

buvau išmetęs. Per aštuonis mėnesius kalėjimuose mano vienintelės kojinės galutinai sudilo, o jokių autų iš niekur negalėjau gauti, - vaikščiojau basnirčias. Žodžiu, kalėjime aš buvau beveik plikas. Tai mane varė į neviltį - juk sušalsiu per žiemą gabenamas į kitą vietą. Nė negalvodamas apie išteisinimą, svajojau tik apie lagerius, kur zekai gauna valdiškus drabužius ir sotesnį maistą.

Dažnai prisimindavau žmoną, vaikus, tėvus, seseris ir brolių, kitus artimus žmones. Nieko apie juos nežinojau. Taip norėdavau nors kam iš artimųjų pranešti, kad dar tebesu gyvas! Ir štai vieną dieną savo ausimis netikiai: prižiūrėtojas pro langelį skelbia, kad norintieji gali parašyti saviesiems ir paprašyti siuntinių. Net popieriaus po gabaliuką duoda ir pieštuką paskolina. Kaip čia nepabandžius. Delno didumo geltono vyniojamojo popieriaus skiautėlėje parašiau du žodžius: "Atsiųskite siuntinį!" Užrašiau žmonos adresą Jabagane, nors visai nestikėjau, kad toks "laiskas", net be pašto ženklų, galėtų nueiti. (Pasirodo, nuėjo. Po dešimties metų sugrižęs į savo šeimą, jį pamačiau. Kalėjimo antspaudas atstojo pašto ženklą.) Iš tikrųjų iš šeimos aš jokio siuntinio nesitikėjau ir nelaukiau, neabejojau, kad jie ten badauja ne mažiau, kaip aš. Faktiškai taip ir buvo, nes mane suėmus, kurį laiką šeima duonos visai negaudavo, gyva laikėsi tik avižiniu kisieliumi. Be to, siuntinys vis vien būtų tekęs vagims.

Vieną darganotą žiemos popietę mane drauge su keletu kitų zekų iš įvairių kamerų išvedė iš kalėjimo. Iš vakaro buvom gavę kitos dienos duonos ir cukraus porcijas. Nuvarė prie geležinkelio, įlaipino į vadinamąjį Stolypino vagoną, specialiai pritaikytą zekams vežioti. Iš lauko tas vagonas niekuo nesiskiria nuo keleivinių tokio tipo vagonų. Paprastai jis prikabinamas prie keleivinių traukinių. Tik šio vagono langai apkaustyti geležinėmis grotelėmis, žmonės mano, kad tai specialūs pašto vagonai. Tas vagonas suskirstytas atskiromis kupė, per jį visą iš šono eina koridorius, kuriame būna palydovai sargybiniai. Kaliniai užrakinami atskirose kupė(se).

Pirmą kartą man važiuojant Stolypino vagone buvo šilta ir švaru. Kupė sėdėjo tik keliolika zekų, spūsties nebuvo. Į Novosibirską beldėmės kone visą naktį. Atvykome rytui švintant. Sargybiniai pranešė, kad sala 27°, liepė šiltai apsilvkti. Kaip man tuo patarimu pasinaudoti!? Pirstinės vagone buvo pavogę, skrandutės rankovės per keletą metų aptriušo, patrumpėjo - nesusikšii į jas šalančių rankų. Nuo vakar pietų nieko nevalgęs, net vandens lašo burnoje neturėjęs, jaučiausi visai silpnas ir abejoju, ar beneisui į Novosibirsko persiunčiamąjį kalėjimą. Vieną mintį teturėjau: kuo greičiau patekti į šiltą kalėjimo pastogę - tai manų išsigelbėjimas. Anais laikais Ženevoje tikrai ne taip troškau patekti į "Les Bergues" viešbutį pusryčių su didžiųjų valstybių ministrais pirminkais ir užsienio reikalų ministrais, kaip dabar į kalėjimą! Taip norėjau išlikti, taip baisu buvo mirti pargriuvus tolimo Sibiro gatvėje. Tik ta viena mintis, vienintelė mintis: kad tik pajėgčiau nueiti į šiltą kalėjimą!..

Penketais mus surikiuotus sargybiniai pradėjo varyti. Pavarė visai netoli, sukomandavo: "Gult!" Šią komandą paprastai nereikėdavo suprasti paraidžiui. Taigi, tik suklaupėme. Klūpojome neilgai. Pasigirdo komanda: "Stot!" Visi tik strykt, ir stovi. O man nepasisėkė: nepajėjau atsisotti. Rėmiausi į sniegą, rankomis, norėjau kaip nors pasispirti, bet sustirusios distrofiko kojos manęs jau beveik nerėmė. Išsigandęs, ėmiau maldauti praeinančiuosius padėti atsisotti. Tačiau niekam nerūpėjo nepažįstamo klipatos likimas. Bematant likau vienas, užpakalyje visos kolonos beklūpas, jausdamas pirmą mirties prisilietimą. Bet staiga vėl komanda: "Sustot!" Kolona sustojo. Prie manęs priėjo sargybinis, lengvai pirštu bakstelėjo į nugarą, ir aš keberiokšt nosim į sumintą sniegą.

- Matyt, seniokas visai nusivarė, - konstatavo konvojus.

Jis išakė dviem zekams iš paskutinio penketo, vyrui ir moteriai, pakelti mane ir už pažastų vesti. Tuodu, nepatenkinti, kad gavo papildomą krūvį, gana greitai nutempė mane į savo penketą. Jų vedamas, jau nebijoju pargriūti. Bet nuogos rankos žvarbte žvarbo. Šiaip taip susikišau jas į skrandutės rankoves ir ėjau. Pasirodo kelias iš geležinkelio stoties į Novosibirsko persiunčiamąjį kalėjimą buvo neilgas. Pusgvyį įstumė mane į apytustę šiltai prikūrentą kamera. Atsigėręs karšto vandens per kokią valandą atsigavau. Laukiaiu pietų, tikėdamasis šiltos balandos. Tačiau ta viltis neišsipildė. Prieš pietus mane jau sušilusį, su zekais už parankių vėl nuvedė į traukinį, įlaipino į Stolypino vagoną. Čia buvo šilta. Traukinys išvažiavo tik vakarop. Kupė važiavome trise. Niekas nedraudė gulėti ir miegoti. Man, jau visą parą nevalgiusiam ir beveik negėrusiam, nereikėjo ir fiziologinių reikalų atlikinėti. Buvo silpna, skrandis nerimavo, bet ne per daug. Jau susiorientavau, kad veža į Bijsko kalėjimą. Vadinas, kone para kelionėje be maisto ir vandens. Bet tai ne taip baisu. Svarbu, kad nešalta ir niekas nekankina.

Vienas bendrakeleivis buvo jaunas nekalbus vyras. Ant-rasis, vyresnis, apšepęs, išklausinėjo mane; už ką esu

BALTIJOS RAUDA

Mano tėvas žemaitis, tylus, kaip Akmenės akmuo, žiūri tūkstantametėm akim iš Žemaičių dangaus į nukryžiuotąją Lietuvą, į kraujuojantį Vilnių, ir dar kiekiau sukanda lūpas.

Mano motina latvė, liūdnai linguodama galvą, iš vėlių suolelio Jūrmaloje žiūri į degančią Rygą ir kartoja, kaip malda, poeto kareivio kantatos nepamirštamus žodžius: "Dieve, Tavo žemė dega!"

Mano brolis estų poetas Henrik Visnapuu, sutiktas tuojau po karo skurdžioj užieigėlėj, prie Bodeno ežero, Austrijos pakrasty, po to vienintelio pasimatymo miega svetimoje egzilio žemėje ir sapnuoja laisvą Estiją po savo plevėsuojančia šiaurės spalvų vėliava: dangaus, žemės, sniego.

Estija, Latvija ir Lietuva kartoja kartu savo seną, per gadynes išmoktą, rūsčią ir skaudžią priesaiką: ROBOTAI BARBARAI IR VĖLEI SIAUTĖJA MŪSŲ ŽEMĖSE. NEATLEISK JIEMS, VIEŠPATIE, UŽ NEKALTAI PRALIETĄJĮ SESERŲ IR BROLIŲ KRAUJĄ. NEATLEISK JIEMS PER AMŽIŲ AMŽIUS.

1991, sausio mėn.21 d.

kalinamas. Išgirdęs, kad pagal 58 straipsnį, pasidarė man labai nedraugiškas, visaip plūdo, sakydamas, kad sunis liaudies priesus reikia be jokio teismo naikinti kaip kontr-revoliucionierius, nes tik dėl jų priešvalstybinės veiklos taip bloga gyventi. Nesiginčijau, bijojau gauti į sprandą. Negalėdamas manęs išprovokuoti ir sumusti, jis pro kupė duris įkalbinėjo palydovą sargybini, kad mane kaip niekšą čia pat iš automobilio nudėtų. Nutaikęs proga, kai užsnūdau, tas zekas pavogė mano dar apygėrę žieminę kepurę. Pakeliui į Bijską jį kažkur išlaipino. Likau vienas su tuo tyliu jaunikačiu. Pamažu jis ėmė kalbėti. Pasisakė esąs pavarde Guščinas, kone per visą karą sėdėjęs Tomsko lageriuose, kur labai daug zekų išmirė badu. Jis pasakojo, koki būdą jauni kaliniai sugalvoję gintis nuo bado mirties. Matydami, kad daugiausia miršta seniai, jaunieji nutarė, jog tiems klipatoms jau vis vien nėra jokios ateities, o gyventi likusios dienos jiems tikra kankynė. Tai ar ne geriau ir jų kančias užbaigti, ir sau maisto prisidurti? Sakysim, vakarais, po patikrinimo, kai rytdienai maistas jau išrašytas, imti ir nusmaugti po vieną kitą visai prinokusį, išbadėjusį senį. Visą rytojaus dieną, iki vakarinio patikrinimo, vėl gautum jo maisto davinį ir galėtum savo sveikatą sustiprinti!. Juk mirtis tokiems beviltiškiems klipatoms - tai tik išsigelbėjimas nuo visų gyvenimo vargų. Be to, seniai jau pagyveno, džiaugsmų patyrė, vaikų pridarė, įpėdinių paliko, jau ir laikas jiems mirti. Tuo tarpu jaunimui gyvenimas dar priešakyje. Reikia iš kalėjimo išeiti, gerai pagyventi, vaikų palikti. Kai kurie jaunieji zekai Tomsko lageriuose taip ir palaikę savo gyvybes.

(Bus daugiau)

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS, REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas (vairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,

310 Rathburn Rd., Etobicoke, Ont. M9B 2L8

IS GST
ADDED?

IS GST
INCLUDED?

With GST in your marketplace, it is important to compare prices.

Some prices include GST. But often, it is added later.

Before you buy, look for signs...or ask. Where GST applies, know whether it will be added at the cash register or if GST is built into the price tag.

GST added, or GST included. It's important for you to know the difference.

If you have other questions about the GST and prices, the answer is to call us toll-free Monday to Friday 9am-9pm.

The GST Consumer Information Office.

1-800-668-2122

Government of Canada Gouvernement du Canada

Canada

Dr. Raimundas Zabieliuskas, Lietuvių Slaugos Namų popietėje. Toliau: Slaugos Namų aukų stalo; sėdi Gražina Butkienė, Sofija Pacevičienė. Stovi – programos pranešėja Aldona Kiliasienė, LN Moterų Būrelio p.-kė Birutė Abromaitienė ir LN Vyrų Būrelio vicep. Augustinas Sukauskas.

LIETUVIŲ SLAUGOS NAMŲ POPIETĖ

/ tęsinys /

Mūsų vyresnieji, atvažiuoję į Kanadą, įsteigė lietuviškas organizacijas, mokyklas, kooperatyvus, senelių namus ir mūsų jaunimui perdavė lietuviškas tradicijas ir kalbą. Nepalikim savo vyresniųjų įvairiuose slaugos namuose svetimtaučių tarpe, toli nuo lietuviškos kultūros, papročių ir, svarbiausia, be lietuviško žodžio. Mes esame įsitikinę, kad lietuvių bendruomenė yra pakankamai pasiturinti ir finansiniai stipri šį projektą įgyvendinti. Dirbdami kartu vieningai, mes pasiekime savo tikslą – įkursime lietuviškus Slaugos Namus.

Paskutiniu kalbėtoju buvo LABDAROS fondo lėšų telkimo k-to narys dr. Raimundas Zabieliuskas. Jis pareiškė, kad lietuviai turėtų džiaugtis gavę 60 lovų leidimą savo Slaugos Namams. Iš 50-ties etninių grupių prašymų, tiksliai 24-ios buvo pašautos apklausingimui ir iš 15-kos tiksliai 4-rių grupės gavo po 60 lovų. Lietuviams būtų didžiausia gėda, jeigu negalėtų patenkinti Sveikatos Ministerijos finansinių reikalavimų. Pirmą kartą Ontario provincijos istorijoje, etninės grupės gavo 600 lovų ir finansinę pagalbą iš valdžios.

Jaunas lietuvis daktaras savo kalboje stipriai pasisakė prieš kritikus. Jo

nuomone, lietuviai labai mėgsta kitus kritikuoti, nors patys nenori nieko daryti. Nėra jokios abejonės, kad jaunimas nenori prie Slaugos Namų statybos prisidėti dėl baimės, kad jie bus kritikuojami. Jis kvietė tokius kritikus ateiti į sceną ir pasakyti ar parodyti, kaip galima geriau šį projektą įvykdyti. Beveik visi didesnieji lietuvių projektai buvo kritikuojami. Štai keletas pavyzdžių: a.a.kun. Petro Ažubalo, Šv. Jono bažnyčia, kapinės ir Anapilis, Lietuvių Namų statyba, VILNIAUS Rūmai ir t.t. Buvo metami užklausimai: kas taip toli gyvens, kas mokės ir kaip bus išmokėti tie projektai. Dabar – visi matome kaip tie projektai yra naudingi Kanados lietuvių bendruomenei. Dr. R. Zabieliuskas kalbą susilaukė audringų plojimų ir publikos pritarimo.

Baigdamas dr. Zabieliuskas kvietė visus dirbti vienišgaliai, aukoti pagal išgales ir darbo vaisius bus aiškus – turėsime lietuviškus Slaugos Namus, aptarnaujamus lietuvių daktarų, Seselių ir lietuviškojo personalo. Pastatysime dar vieną lietuvišką paminklą savo bendruomenei ir ateinančioms kartoms. susirinkusieji entuziastingai plojo jo pareikštom mintim ir parodytu nuoširdumu.

Po pertraukos vyko meninė programa. Pianistė

Daiva Batūraitė pagrojo Mozarto ir Čaikovskio kūrinį. Dainos vienetą SU-TARTINĖ padainavo 4 dainas ir Vaclovas Povilonis su Valdu Ramanausku atliko paskutinę programos dalį. Publika palydėjo atlikėjus ilgais plojimais ir rengėjai juos apdovanojo gėlėmis.

LN Moterų Būrelio pirm. B. Abromaitienė tarė padėkos žodį ir pakvietė visus susirinkusius prie vaišių stalo. Po to seke loterija. Per šią popietę buvo suaukota \$20,658 ir, pridėjus vakaro pelną \$1,900 – Lietuvių Slaugos Namų statybos fondas paauko \$22,558. Padėką priklauso visiems aukotojams ir LN Moterų ir Vyrų būreliams.

Šis tas iš statistikos:

* Jau 79 asmenys yra pareiškę norą gyventi savuose Slaugos Namuose;

* Vien Metro Toronto dvidešimtyje Slaugos Namų vargsta 60 lietuvių.

* LABDAROS Fondo lėšų Telkimo Komiteta sudaro: L. Balsienė – "VILNIAUS" Rūmai, N. Budrienė, R. N. Anapilio Katalikės Moterys, dr. S. Čepas – PRISIKĖLIMO P-jos Kredito Kooperatyvas, kun. P. Dilys – Evangelikų Liuteronų IŠGANYOJO P-ją, dr. G. Ginčauskaitė – Lietuvių Namai/Labdara, J. Karasiejus – LIETUVOS KANKINIŲ P-ją, dr. A. Kaz-

lauskienė, dr. S. Kazlauskas, V. Kulnys – Lietuvių Namai/Labdara, inž. H. Lapas – Gen. Lietuvos Konsulas, adv. J. Kuraitė-Lasienė, V. Lukas – Lietuvių Socialinių Reikalų Tarnyba, J. Norkus – Lietuvių Namai/Labdara, E. Pamataitis – Lietuvių Namai/Labdara, Tėv. Augustinas Simanavičius, OFM-Toronto PRISIKĖLIMO P-ją H. Stepaitis – KLB/Toronto Lietuvių Pensininkų Klubas T. Stanulis – Lietuvių Namai/Labdara, R. Strimaitis – Lietuvių Namai/Labdara, A. Sungailienė – PRISIKĖLIMO P-jos Kat. Moterys, A. Šimkienė, J. V. Šimkus – Lietuvių Namai/Labdara, V. Taseckas – Kanados Lietuvių Katalikų Centras, dr. M. Uleckienė, D. Vaidyla – PARAMA Lietuvių Kredito Koop., dr. R. Zabieliuskas – Kanados Lietuvių Medikų Sąjunga.

Primenama, kad visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

T. Stanulis

winnipeg

NAUJAI IŠRINKTA KLB APYLINKĖS VALDYBA pasiskirstė pareigomis: pirm. – R. Galinaitis, vicep. – R. Biežytė, sekr. – I. Galinaitė-Heilmann, išd. – V. Daburaitė. Dvejus metus sėmingai A-kės pirmininko pareigas ejo Marius Timmermanas.

PAGERBDAMI MIRUSI AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

* A. A. Stasio ČEPO atminimui žmona E. Čepienė prisuntė \$ 100, tuo pakeldama įnašą iki \$ 1,255.

* V. Mastis prisuntė \$ 200,- pakeldamas savo įnašą iki \$ 500.

VISIEMS nuoširdžiai dėkoja

KLF

Lietuvių Namų Žinios

• Lietuvių Slaugos Namams aukoj: \$300 – Bobliauskienė; \$250 – Lietuvių Pensininkų Klubas "Rambynas" iš Hamiltono; M. E. Zabolioniai; \$200 – Vl. ir Alina Ramanauskai a.a. Antano Jakimavičiaus mirties 10 m. progą; \$200 – P. ir T. Kareckai iš Hamiltono; po \$100 – B. M. Rickevičiai, J. V. Zentins; \$60 – Douglas Hunter; po \$1.000 – M. V. Kriščiūnas, D. Regina; \$600 – J. Z. Andriukaitis iš Hamiltono; po \$ 500 – V. Kecočius, N. Merkeliene (S. Merkelielos šeimos atminimui), dr. A. Pacevičius; \$400 – Nelė Budrienė; \$200 – S. Čižikienė; po \$100 – I. Čiurlis, Adelė Dobis, Balys ir Anastazija Griniai iš Hamiltono, E. Jaškus, L. Kybartienė; \$50 – B. Trukanašius; \$ 25 – E. Petrus. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių. Aukos galima siųsti ir tiesioginiai Labdaros Fondas, Lietuvių Slaugos Namai, 1573 Bloor St. W., TO-ROnto, Ont., M6P 1A6, Kanada.

Iš viso statybos fonde yra \$231,105.

• Gruodžio mėn. 17 d. popietėje LN buvo atsilankę ir svečių knygoje pasirašę Ontario Pilietybės ministere Elaine Ziemba ir jos pavaduotojas Julius Deutch. Taip pat 3 svečiai iš Jonavos, 2 iš Biržų, 2 iš Pakruojiaus, po 1 iš Kauno ir iš Rokiškio rajono; iš St. Catharines, Ont. – Petras Polgimas.

london, ont.

NUOŠIRDUS

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" RĖMEJAS

Povilas Genčius, gyvenantis Mount Boydges netoli London, Ont., ir priklausantis Londono lietuvių apylinkė, yra pats nuoširdžiausias "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščio rėmėjas šioje apylinkėje. Jis teisingai įvertina sunkią lietuviškosios spaudos būklę ir stengiasi ateiti jai į pagalbą. Jis buvo ir anksčiau Londone vykusiuose spaudos balių mecenatas. Steigiant Šiluvos Marijos parapiją Londone – buvo labai aktyvus jos organizavimo darbuose: įėjo į steigiamąją parapijos komitetą ir sukėlė stambią sumą bažnyčiai pirkti, įvykdydamas labai sėkmingą rinkliavą Mt. Brydges, Rodnes, West Lornes ir kitose aplinkinėse apylinkėse. Jis išliko aktyvus ir kitoje apylinkės lietuviškoje veikloje. Štambiomis aukomis rėmė ir teberemia visą lietuvišką veiklą.

Šį kartą jis įteikė "Nepriklausomos Lietuvos" laikraščiu \$150 – čekį: sumokėjo rėmėjo prenumeratą už penkis ateinančius metus ir pridėjo \$25 – kalėdinę dovaną. D.E.

LIETUVAITĖ TOBULINS ADVOKATUS

Teisininkų žurnalas Anglijoje vienoje savo paskutinių laidų rašo, kad viena 20-ties advokatų bendrovė, veikianti Londone, Didžiojoje Britanijoje, numato patobulinti – geriau paruošti savo advokatus, nes ji norinti būti tikra, kad iš savo advokatų gaus geriausius rezultatus. Tam darbui atlikti trys jos advokatai pripažinti tinkamų kvalifikacijų: Morag Macdonald, Robert Barry ir Marija Danilūnaitė.

Marija Jūratė DANILŪNAITĖ, B.Sc., LL.B., B.C. L.(Oxon), advokatė, kilusi iš teisininkų giminės, 10 metų turėjo nuosavą advokato ir notaro įstaigą Londone, Ontario, po to pirmaujančiame pasaulio universitete įsigijo Oxford'o Universiteto teisės magistro laipsnį, pirmos klasės garbės pažymiu išlaikė egzaminus, numatytus advokatams, norintiems praktikuoti Anglijoje, ir pradėjo dirbti paminėtoje 20-ties advokatų bendrovėje. Dabar ji turėjo antrą progą tapti teisėja Ontario provincijoje, bet ir šį kartą ja nepasinaudojo – sako, kad advokato darbas jai

yra daug įdomesnis, negu teisėjo.

Per porą metų M. J. Danilūnaitė įsigijo bendrovės pasitikėjimą ir susilaukė tinkamo įvertinimo. Porą kartų ji buvo atsiųsta Amerikoni sutvarkyti bendrovės reikalų.

Kanadoje 8 metus tęsėsi viena didžiausių civilinių bylų, priminta bilijone byla. M. J. Danilūnaitė turėjo nuspręsti, kam pagaliau priklausys turtingiausios Kanados (kitų teigimu – turtingiausios Šiaurės Amerikos) aukso kasyklos: Coronos korporacijai ar LAC Minerals Ltd? Marijos Jūratės prestižas pakilo, kai ji parašė teisinę knygą, o ypač po to, kai ji Coronos advokatų grupės buvo iškviešta iš Anglijos specialiai šiai bylai. Ji užbaigė bylą paruošti ir Kanados Aukščiausiojo Teismo Ottawoje dalyvavo kaip Coronos advokatų grupės konsultantė. Savo vardu tos bylos ginti ji negalėjo, nes paskutinius dvejus metus Kanadoje nebuvo registruota. Todėl ir jos pavadė nepasirodė spaudoje.

Byla buvo laimėta Coronos naudai (keletas ar keliolikos bilijonų laimikis.) prieš LAC advokatų grupę, vadovaujamą geriausio Londono, Ont., advokato – vieno šešių geriausių Ontario provincijos advokatų. L.K.

florida

• St. Petersburg'o Lietuvių Klubas savo visuotiniame susirinkime į 1991 metų valdybą išrinko pirmininku M. Gudonį, vicep. – V. Maželką, sekretore – A. Ščiglienę, išdin. – M. Jurgutį ir finansų sekretore – J. Gerdvilienę. Naujieji direktoriai: B. Bartkus, J. Kalėda, Ed. Karmazinas, S. Kreivėnas, V. Petkus, M. Ščigla ir J. Švedas. Kandidatas – P. Navazelskis.

Revizijos komisiją sudaro: P. Jančauskas, J. Mikaila ir J. Žvynys, kandidatas – A. Paulionis. Džiaugiamasi, kad į 1991 metų Klubą pareigūnų eiles įsijungė ir naujieji šios kolonijos gyventojai.

• Ataskaitinis Klubo narių metinis susirinkimas vyks sausio mėn. 12 d., 2 val. p.p.

• KLAIPĖDOS KRAŠTO atvadavimo minėjimą rengia Lietuvos Šalių Sąjungos PALANGOS Jūrų Šalių Kuopa. Prelegentas Algis Regis, svečias iš Čikagos.

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

PARAMA

MOKA:

10 % už 90 dienų term. indėlius

10 % už 6 mėn. term. indėlius

10 % už 1 m. term. indėlius

9 1/2 % už 2 m. term. indėlius

9 1/4 % už 3 m. term. indėlius

10 1/2 % už 1 m. GIC mėn. palūk.

11 % už 1 m. GIC invest. pažym.

10 3/4 % už 2 m. GIC invest. pažym.

10 3/4 % už 3 m. GIC invest. pažym.

9 1/2 % už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)

11 % už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind

10 3/4 % už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind

10 3/4 % už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind

9 1/2 % už namų planą - OHOSP (v.r.)

8 1/2 % už taupymo sąskaitą

9 % kasd. pal. sąsk. virš 10.000

7 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo... 13 1/2 %

už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nikelčiamu nuosimčiu (fixed rate)

1 metų 12 1/2 %

2 metų 12 1/2 %

3 metų 12 1/2 %

su keičiamu nuosimčiu (variable rate)

1, 2 ar 3 metų... 12 1/2 %

Asmeninės paskolos duodame iki \$65,000 ir mortgičius iki 75% (kai netauto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antieji mortgičiai.

AKTYVAI VIRŠ 82 MILIJONŲ DOLERIU

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydžiu, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų

BŪSTINĖ: Lietuvių namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St. Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS:

pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 10 %

180-185 d. term. ind. 10 %

1 metų term. indėlius 10 %

2 metų term. indėlius 9 1/4 %

3 metų term. indėlius 9 1/4 %

1 metų GIC-met. palūk. 11 %

2 metų GIC-met. palūk. 10 3/4 %

3 metų GIC-met. palūk. 10 3/4 %

1 metų GIC-met. palūk. 10 1/2 %

RRSP, RRIF ir OHOSP 9 1/2 %

RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 11 %

RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 10 3/4 %

RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 10 1/4 %

Taupomąją sąskaitą 8 1/2 %

Kasd. pal. taupymo sąsk. 9 %

Kasd. pal. čekių sąsk. iki... 5 1/4 %

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 13 1/2 %

Sutarties paskolas nuo 13 1/2 %

Nekiln. turto paskolas:

Su nikelčiamu nuosimčiu

1 metų 12 1/2 %

2 metų 12 1/2 %

3 metų 12 1/2 %

Su keičiamu nuosimčiu

1, 2 ir 3 metų 13 %

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kai netauto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairas sąskaitas).

AKTYVAI VIRŠ 47 MILIJONŲ

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sažiningas patarnavimas

PRISIMENANT IŠKELIAVUSIJI

Nemažas lietuvių būrys per trejetą dešimtmečių gėrėjosi Dainava - ir oficialiai žemėlapyje bei savivaldybėje pripažintu vardu pažymėta - vasarviete. Joje išsėjos fiziniai ir dvasiniai, dar vos pradėję apsisistoti Montrealyje po II-jo Pasaulinio karo smūgių: Dainava tapo mažyte tėvyne su savo ežeru, kalvomis, eglėmis, beržais, mėlynėmis ir aviečių plotais, klevų miškais. Joje išsėjos, pramogavo plaukiodami Dainavos ežere, žuvaudami, grybaudami, kai kurie medžiodami, kurdami laužus, dainuodami, augindami vaikus gamtos glėbyje vasarą, dažnai ir žiemą. Čia aidėjo ir skudučiai, rageliai ruošiamam "Gintaro" Ansamblui (jo krikšto tėvu buvo ir a.a. Jurgis Šablauskas). Vadinosi savo tarpe dainaviškiais. Dalinosi džiaugsmiais ir liūdesiu, ir darbais. Juos visus, kartu su Dainavos įkūrėjais-pradininkais - Jurgiu ŠABLAUSKU, Vilium PETERAIČIU ir Kostu ANDRUŠKEVIČIU, rīša ne tik atsiminimai, bet ir gili meilė gamtai, o ir pionieriška dvasia.

Todėl ypatingu liūdesiu buvo palydėtas a.a. JURGIS ŠABLAUSKAS, išjęs netikėtai iš mūsų tarpo, iš Dainavos...

Jurgis Šablauskas buvo gimęs Vilniuje. Gimnaziją lankė Ukmergėje ir baigė inžinerijos fakultetą Kaune. 1937 m. jis buvo baigęs Lietuvos Karo Mokyklą ir gavęs I-ąjį atsargos karininko laipsnį. Apdovanotas dvejais ordinais; vienas jų D.L.K. Gedimino ordinas.

II-jo Pasaulinio karo išvadoje, emigravo į Vokietiją, paskui į Angliją ir iš ten - į Kanadą, Montrealyje. Dirbo statybininku. Jo priežiūroje yra pastatyta eile namų Town of Mount Royal, jų tarpe ir daugiabučių.

Jo užmojai rado progą pasireikšti, įsijungus į "Bartkus International LTD" įstaigą, kurioje jis po kiek laiko dirbo vice-direktoriaus pareigose. Labai gabus matematikoje ir kalbose (išmoko ir ispaniškai. Laisvai vartojo 6 kalbas), minimos įstaigos rėmuose dirbo Pietų Amerikoje - San Salvadore, kur statė kelią per džungles ir kalnus. Belize valstybėje - Belize mieste, pastatė Nova Scotia banką. Guayanoje - atliko pataisymus ir patobulinimus uoste, kad palengvintų prekybinių laivų apsisistojimą. Gabiai ir praktiškai panaudojo esamą vietą medžiagą bei įvairias atliekas. Įvertintas vietos vyriausybės, buvo gavęs pasiūlymą dirbti ministerijoje konsultantu.

Tai buvo gabus žmogus, kuris sugebėjo ir domėtis viskuo, kur tik apsigyveno ar dirbo. Savo draugiškumu lengvai surasdavo kontaktą su įvairių rasų ir padėties žmonėmis, nestokodamas humoro.

Gaila, kad nepavyko prikalbėti parašyti savo atsiminimus apie odiseją Europoje ir darbus egzotiškoje šalyje. Atrodė vis, kad dar tam turės laiko. Su malonumu vis sugrįždavo ir dažnai būvodavo Dainavoje, atsiveždavo ir savo vaikaičius. Čia galėjo būti gera vieta aprašyti įdomiausius epizodus. Tačiau - keliauninką Jurgį Šablauską pasiėmė greitkelis, pasiėmė automobilis. Liko Dainava, liko ir didelis dėkingų dainaviškių būrys, kurių prisiminimuose jis yra gyvas. Birutė Nagienė

hamilton

PAGERBDAMI MIRUSI, AUKOJO KANADOS LIETUVIŲ FONDUI:

- A.a. Petro JOKŠOS atminimui \$100 - prisiuntė E. Bersienė.
- * J. Andrukaitis įstojo į Fondą nariu įnešdamas \$1,000. VISIEMS nuoširdžiai dėkoja KLF

Jurgis Šablauskas prie Dainavos ežero

• Genovaitė BREICHMANIENĖ per keturis dešimtmečius sėkmingai vadovavo Hamiltono tautinių šokių ansamblui GYVATARUI. Nuo praeitų metų gruodžio mėn. 1 dienos ji iš tų pareigų pasitraukė, perduodama studentų ir vaikų grupės savo buvusios mokinės Elytei Tarvydienei ir Silvijai Orto. Taip pat perdavė GYVATARUI priklausantį turtą komitetui, sudarytam iš buvusių šokėjų ir jų tėvų. Komisijos pirmininku

yra Kazimieras Deksnys, į kurį galima kreiptis tel: 634-0514 darbe arba 332-6006 namuose.

G. DUMČIŪTĖ-BREICHMANIENĖ

RĖMĖJO PRENUMERATĄ IR AUKĄ ATSIUNTĖ:

- Po \$75.- St. Dalius, dr. M. Uleckas; \$40.- P. Genčius
- Po \$25.- A. Petrasiūnas, A. Kalvaitis, V. Kongelis, P. Žilėnas, kun. St. Šileika, P. Mažeika, Miss. M. Jasaitis, J. Vieraitis, J. Gustainis, J. Danys, P. Gerhardas; \$17.- K. Jasutis;
- Po \$15.- J. Jurkus, L. Urbonas, P. Effertas, L. Pečiulis, M. Kižis, H. Butkevičius, Mrs. V. Kalendra;
- Po \$10.- Aug. Bajoras, B. Saulėnas, A. Jurjonas, J. Oscila, J. Skučas, S. Šiliauskas;
- Po \$5.- B. Bulovas, A. Dasys, J. Latvys, J. Maziliauskas, P. Seirys, Mrs. V. Zavadskas, St. Kuzmickas, Mrs. E. Vabalas, K. Dūda, B. Pakalniškis, A. Urbonas, Mrs. K. Aniolauskas, St. Vaičekauskas, J. Blažys, J. Babrauskas, P. Kuprenas, C. Januškevičius, J. Lukošius, V. Trečio-kas, H. Urniežas, L. Merkelis, K. Lukošius, G. Rudinskienė.

VISIEMS NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME "NL"

REMĖJO PRENUMERATĄ ATSIUNTĖ:

K. Milleris, A. Barkanovas, A. Bajoras, J. Černiauskas, J. Varanavičius, J. Sakalauskas, J. Pikulis, B. Bernotas, P. Klezas, Mrs. E. Szewczuk, P. Lipke, Z. Stonkus (2 m.), A. Augaitis, A. Danaitis, A. Staškevičius, A. Petryla, A. Račinskis, J. Jurėnas, V. Kačergius, J. Paukštys, A. Dimitriejevas, J. Bežys, A. Burb, V. Januška, F. Valys, O. Bilevičienė, S. Senkus, M. Klemka, J. Paknys, dr. E. Knystautas, dr. Al. Spudas (4 m.), J. Kriščiokaitis, Z. Barysas, Mrs. A. Jakutavičius (2 m.), Mrs. B. Vilčinskis, P. Mažys, K. Tutinas, A. Mingėla (2 m.), V. Zakas, V. Platakis (2 m.), dr. J. Sungaila (4 m.), Mrs. L. Vitas, J. Budreika, V. Butrimas, J. Rukšėnienė, A. Petrutis, A. Griška, J. Gudas, Ig. Petrauskas, K. Daunys, Mrs. D. Vasilauskas (2 m.), Mrs. T. Čipkus, W. Mastis;

PRENUMERATĄ IR AUKĄ ATSIUNTĖ:

\$28 - B. Čizikas, \$20.-V. Daugėlavicienė, po \$10.- V. Jakonis, A. Stravinskaitė, W. Genteman; \$13.- J. Adomaitis; \$8.- L. Bruzga;

ATSIUNTĖ AUKĄ:

\$200 - Liet. Liuteronų Išganytojo Parapija; po 20.- E. J. Paunksniai, K. Jagminienė.

GUY RICHARD
ROOFER—COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbe atliekantis stogdengys
GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja.
Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
Stogo dengimui ar taisymui skambinkite tel: 364-1470

A + A
ELENAI GERHARDIENĖ
iškeliauvus amžinybėn,
Jos vyrui POVILUI, dukroms KARUTEI ir JOLITAI
su šeimomis, seserimis ADAI ir SOFIJAI bei
artimiesiems reiškiau nuoširdžių užuojautą -
JANINA RUKŠĖNIENĖ,
Los Angeles, Cal.

A + A
JONUI MARKEVIČIUI
mirus Los Angeles mieste, jo sūnui ALBINUI
ir jo šeimai reiškiau gilią užuojautą ir
drauge liūdime.
Buvę Albino bendradarbiai -
P. ADAMONIS
D.N. BALTRUKONIS
J. SKUČAS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J.F. WILSON & SONS Inc.
123 Maple Blv., 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.
Tel: 691-4763 * Tel: 767-9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
išsikūręs nuosavuose namuose

TALKA

HAMILTONO LIETUVIŲ KEEDITO KOOPERATYVAS
"TALKA"

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6
Tel. 544 - 7125

AKTYVAI PER 33 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	IMAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%	asmenines paskolas15.75%
santaupas 7.5%	neklm. turto pask. 1 m. . . 12.5%
kasd. pal. taupymo s-ta 7%	neklm. turto pask. 3 m. . 13.5%
90 dienų indėlius 10.25%	Nemokamas čekių ir sąskaitų
1 m. term. indėlius 10.75%	apmokėjimo patarnavimas.
1 m. term. ind. mėn. pal. 10.25%	Nemokama narių gyvybės
3 m. term. indėlius 10.75%	drauda pagal santaupų
RRSP ir RRIF (pensijos) .8.75%	dydį iki \$2,000 ir
RRSP ir RRIF 1 m. 11%	asmeninių paskolų
RRSP ind. 3 m. 11%	drauda iki \$25,000.

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta

NETTOYEURS
Dino's
CLEANERS
20% NUOLAIDA SU ŠIA KORTELE

NOM/NAME: _____ DATE: _____

7661-A Centrale, LaSalle Tel: 365-4412
459- 90 Ave., LaSalle 365-7146
365-1143

montrea

MIRUSIEJI:

• **Pranas ILGŪNAS**, 86 m., mirė Reddy Memorial ligoninėje. Liko žmona Antanina, 2 vaikai ir daugelis gimičių Lietuvoje.

• **Joseph VERBYLA**, 87 m., mirė ligoninėje.

Liko sūnūs Juozas ir Romas su šeimomis. Palaidotas iš AV P-jos bažnyčios Côte des Neiges kapinėse.

Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

KATALIKAI MELDŽIASI UŽ TAIKĄ ARABIŠKAI IR LIETUVIŠKAI

Tokia stambių raidžių antgalve š.m.sausio mėn. 14 d. Montrealio dienraštyje THE GAZETTE Harvey Shepherd pavadino savo straipsnį. Jis aprašo, kaip katalikai, kilę iš agresijos draskomos Lietuvos ir iš Viduriniųjų Rytų kartu su kitais meldėsi už taiką ir brolybę 15-koje kalbų, įskaitant lietuvių ir arabų kalbas.

Visų tautų pamaldos vyko mums gerai žinomoje Mary The Queen of the World katedroje, vadovaujant arkivyskupui Jean-Claude Turcotte. Korespondentas pabrėžia, kad savo žodyje jis prisiminė ypatingas kritiškas situacijas Lietuvoje ir dabar Persų įlankoje: "Melsimės, kad tuose kraštuose būtų tikra taika. Mes melsimės už juos ir taip pat, kad Viešpats suteiktų taiką pasauliui". Arkivyskupas J.C. Turcotte ta proga pabrėžė, kad daugelio etninių grupių tikinčiųjų Montrealyje prisidėjo savo pavyzdžiu prie Kristaus mokymo, kuris "Nė vieno neįtrauktų lyg antros eilės piliečių, kaip mes kartais esame linkę daryti". Vykdomas žmonių smurtas visuomet, sakė arkivyskupas, reiškia meilės trūkumą ir nevykdymą Dievo įstatymų.

H. Shepherd perdavė Petro Adamonio pasakymą, kad apie 3.000 Montrealio apylinkių lietuvių yra gillame gedule dėl paskutiniųjų įvykių Lietu-

voje. Jis citavo P. Adamonio kreipimąsi į kanadiečius, kad daugiau kreiptų dėmesį į tai, kas darosi dabar Lietuvoje, o ne į tai, ką dabar kalba Sovietų prez. M. Gorbačiovas.

Korespondentas pažymi, kad kun. kleb. St. Šileika pamaldų metu sukalbėjo maldą lietuviškai, o Syrijos atstovas M. Jiji arabiškai.

PAGERBĖ ŽUVUSIUS VILNIUJE

Sausio mėn. 15 d. 7 val. v. vyko išpūdingos pamaldos už žuvusius Vilniuje nuo Sovietų armijos veiksmų AV P-jos bažnyčioje.

PUIKUS LAISVALAIKIS

Hilda LAPINIENE išnaudojo savo laisvalaikį, studijuodama Concordia Universitete. Savo tezei ji pasirinko temą: "The oppressed country Lithuania", semestriniam darbui. Jos prof. John Beaudouin rašini įvertino 96%. Sveikiname. Pasirinkdama aktualią temą mums, suaktualino Lietuvos reikalus ir savo aplinkoje, kitataučių tarpe.

VINJETĖ:

MES - ALBERTOJE /Kalėdų laiškas 1990 m., gruodžio mėn. 24 d./

"Ramybė žemėje žmonėms geros valios! Laisvė Lietuvai! Sveiki, sulaukė Šventų Kalėdų! Laimingų Naujų Metų - pradėjus paskutinį šio amžiaus dešimtmetį!

Mūsų sveikinimai pasiekia jus iš pietvakarių ALBERTOS, kur mes persikėlėme gyventi praėjusių metų vasarą iš Yukono. Apie 15 metų ten praleidome ir tokia gyvenimo patirtis pasiliks mūsų atsiminimuose.

Čia klimatas šiltesnis, vėjingesnis, daugiau kritulių. Gyventojai - daugiau vyresnės kartos, čia gimusių ir savo būdu amžių pragyvenusių ateivių, kilusių iš Europos kraštų. "Crowsnest Pass" pavadinini-

Jeigu galvojate apsigyventi Toronte ar apylinkėse, namų įsigijimui Jums maloniai patarnaus Mrs. JENNY STULGINSKAS HOMELIFE / BAYVIEW kompanijoje.

Tel. darbo: (416)-324-2822
namų: (416)-889-7813

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon,
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, (kamp. 45 Av.)
Suite 209, LaSalle, Qué.
H6P 1N5. Tel. 364-4658.

(Dr. JONAS MALISKA)
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 701
Montreal, P.Q. H3G 1S5

ROYAL VICTORIA HOSPITAL,
687 Pine Ave, West, Montreal, Que. H3A 1A1
Tel: (514)-842-1231
Ext. 1663

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.

4589 Park Ave., Montreal, Que. H2V 4E4
Tel: (514)-842-9211.

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville Le Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniai: nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sėdmeniniai: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365-0505

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L5
Tel.: 931-4024

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems mano buvusiems pacientams už pasitikėjimą ir kantrybę per daugelį metų.

Tai mūsų metal, kurie viską veikia. Paskutinius 3 metus dirbau kartu su dr. Michel Huynh. Jis yra švelnus, gabus ir atsakingas. Priklauso taip pat McGill Universiteto mokomajam personalui (part time). Jis mielai sutiko teikti profesinį patarnavimą mano pacientams. Jam palieku ir visą dokumentaciją.

Adresas yra tas pats. Esame dabar 7-tame aukšte nr. 701, vietoje senojo nr. 600.
Dar kartą VISIEMS NUOŠIRDUS AČIŲ.

Dr. J. Maliska

PADĖKA

1990 m. gruodžio mėn. 8 dieną, po sunkios ligos amžinybėn iškeliavo mūsų mylima žmona, ir mamytė

a.a. ELENA GADEIKYTĖ-GERHARDIENĖ

Nuoširdi mūsų padėka kun. klebonui St. Šileikai, SDB, už koplyčioje atsisveikinant sukalbėtą rožančių ir už Šv. Kazimiero bažnyčioje atlaikytas sv. Mišias. Dėkojame visiems giminėms, draugams bei kaimynams už užprašytas sv. Mišias, gėles, aukas LIETUVIŲ FONDUI, užuojautas ir už paguodos žodžius skausmo valandoje. Ypatingą padėką reiškiamo Liudai Jurgutienai už pagalbą ligos metu, G. ir P. Paškevičiams už nuoširdumą ir rūpestingumą ir V. Murauskui už visokeriopą pagalbą.

Nullūdę -

vyras ir dukros su šeimomis

mas yra tradicinis, paveldėtas iš senųjų čiaabuvių indėnų. Miestai įsikūrę pakele, kaip ir kitur. Dauguma Albertos provincijos žemės neapgyvendinta: nėra sodybų, kaimų, bažnytkaimių ar viensėdžių. Nėra vyrų su dalgiais, nėra mergaičių su grėbliais. Bet - ar toksai darbo būdas buvo geriausias, vienintelis? Ar daug kas norėtų grįžti atgal prie sunkių ūkio darbų iš miestų į kaimus? Kur, kada ir kam buvo geriau ir mieliau gyventi?

Kam buvo, kam nė žemelei močiutei nepakenkė. Ką padarys kombainai per ateinančią 100 metų? Tuo tarpu čia tebėra žemės duonkubilis ir mėsinių. Daržai čia auga sparčiau, negu kad žmonės suspėja viską sulmti.

Mes, persikėlę į "Crowsnest Youkon Meno ir Filatelijos Studiją, turė-

jome parodą vietos galerijoje. Mano vyras vasarą praleido prie Aliaskos plento statybos darbų. Mano studija yra atskirame namelyje su langais į kalnus iš visų pusių. Kadangi čia nėra kur pažvejoti, - jis vis žvalgosi į vietas arčiau upės. Mes gyvename tik apie valandą kelio nuo "US Wateron" parko ir visa kita, kas ten aplink randasi. "Pincher Creek" yra apylinkės kooperatyvų ir savivaldybės centras.

Mano vyrą pakvietė padėti parėdyti eglaites po miestą. Visokių suejimų, subuvimų laikas jau prasidėjo - Legionierių patalpose, parapajose Senjorų klubuose, turgavietėse - tik suspėk visur.

Gražių švenčių jums visiems, geros sveikatos ir kitokios palaimos jūsų gyvenime linki Stasė ir Jon Bunkers, iš "Crowsnest Pass".

PARDUODAME APARATŪRĄ, TINKAMĄ LIETUVAI:
video kameras, video rašymo aparatus, televizijos, radijo, magnetofonus, bevielius telefonus gausite papigintomis kainomis pas: R/C LEON SERVICE,
5887 Sherbrooke St. W. Montreal tel.: (514) 488-3363
Toronto tel.: (416) 886-7659

Aparatai yra šių firmų: Toshiba, Akai, Aiwa, National Panasonic M7, GVC, NEC, Sony, Sanyo.

Two cassette radio - \$129.- Video nuo \$399.-
Video camera : \$1499.-

Maurice Electrique Ltée

ENTREPRENEUR ÉLECTRICIEN
ELECTRICAL CONTRACTOR

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION
LASALLE, QUÉ. H8P 2C5
TEL: 366-5484

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- Didelis pasirinkimas gatavių palčių
- Saugojimas vasaros laikui (Storage)
- Taisau ir remodeliuoju
- Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Telefonai:
Montreal, P.Q. H3A 2G6 844-7307 ir 288-9646

TONY
PHOTO
STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARIAGE • WEDDINGS
5220 ch. QUEEN MARY rd.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H3W 1X5 Tel. 481-6608

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI TESTAMENTAIS AUKOJO:

- A.a. Petro BELECKO palikimas - \$ 4,465;
- A.a. Joanos KESGAILIENES testamentinio palikimo likutis - \$ 11,665.50. Viso a.a. Joana paliko KLFondui \$ 66,147.23.

* H.ir p. Bernotai, prisiuntę \$500,-pakėlė savo įnašą iki \$ 4,400.

VISIEMS nuoširdžiai dėkoja

KLF

1991 METŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

MONTREALIS - VARŠUVA - VILNIUS

Nuo gegužės 13 d. iki gegužės 30 d. = \$1992.-

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

L. Stankevičių, 1053 Cr. Albanel, Duvernay.

Laval, Qué, Canada. Tel.: (514)-669-8834.

LITAS

MONTREALIŲ LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 De Sève, Montreal, Qué., H4E 2A8

TEL.: 766-5827; 766-5830

SKYRIUS: 3907 A Rosemont Blvd.

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$28,000,000 REZERVAS - virš milijono

MOKA UŽ:

Certifikatus	10 1/2%	Taupymo - special.	6 3/4%
Term. indėlius:		Taupymo - su gyv. dr.	6 1/4%
1 metų	9 1/2%	Taupymo - kasdienines	6 1/4%
180 d. - 364 d.	9 1/4%	Einamos sąsk.	4 1/4%
120 d. - 179 d.	9 %	RRIF - RRSP - term.	10 3/4%
60 d. - 119 d.	9 %	RRIF - RRSP - taup.	7 %
30 d. - 59 d.	9 %		

IMA UŽ:

Nekilnojamą turtą - nuo 12 1/4% Asmenines - nuo 13 1/4%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Sève	3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treč.	9:00 - 3:00 (Tik pirm.) 10:00 - 2:00
Ketvirtadieniai	12:00 - 8:00 3:00 - 7:00
Penktadieniai	10:00 - 6:00 2:00 - 6:00

SPAUDA IŠ LIETUVOS

Norintieji užsiprenumeruoti "LITERATŪRĄ IR MENĄ", taipogi "Švyturį" iš Lietuvos, gali kreiptis į tų leidinių atstovą Kanadoje ir JAV-se Liudą Stankevičių, 1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Que., Canada H7G 4K7, tel:669-8834.

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENI NUO 11.30 IKI 12 val. nakties

Programas Vedėjas: LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS

PETRAS ADAMONIS

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ

6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6

ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALIUMINIJŲ, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS.

Savininkas: MIKE OSKOVICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5

Telefonas: 721-9496